

הוצאה לפועל, לשכת תל אביב

תיק 506444-09-20

שטרות

בפני כב' הרשם יניב דיין

בעניין: זוכה 1 24 קרדיט מימון בע"מ
ע"י חן גראופן

החייב: [REDACTED]
בעצמו

החלטה

החלטה זו היא פרי בירור שנערך על ידי רשם ההוצאה לפועל לאחר שהחייב בתיק זה הגיש בקשה להכרה כחייב משלם לפי הסדר תשלומים מיוחד. בעקבות התנגדות הזוכה לבקשת החייב נחשפה שורת פגמים בהתנהלות הזוכה שזימנה את הרחבת הבירור, שכן זו מנוגדת בתכלית לחוק אשראי הוגן (ובשמו הקודם חוק הסדרת הלוואות חוץ בנקאיות).

בטרם אצלול לפרטי התיק ולסוגיות העולות ממנו, אדגיש כי מרבית השאלות שדורשות התייחסות והכרעה הועלו ביוזמת החתום מטה ועל פי סמכות שהוקנתה על פי חוק אשראי הוגן, וזאת בשל פערי הכוחות הבולטים בין הזוכה המקצועי והמיוצג, לבין החייב, שאינו מיוצג ואינו בקיא בזכויותיו ובהוראות החוק.

התמונה הכוללת העולה מתיק זה מטרידה, שכן הזוכה ניצל את חולשתו של החייב ומצוקתו הרבה, פעל בניגוד לדין, לכללי הגינות בסיסיים וגבה כספים להם לא היה זכאי. אלמלא בדיקה יסודית זו, העוול אשר נגרם לחייב עלול היה להיוותר על כנו.

על מנת לרדת לעומק הדברים יש להבין היטב את השתלשלות האירועים בתיק זה, על כן יפורטו באריכות ההליכים, טענות הצדדים, ההחלטות שניתנו ותוכן הדיונים שנערכו.

השתלשלות האירועים בתיק

1. התיק דנן נפתח ביום 22.9.2020 לביצוע שטר שניתן במסגרת הלוואה של הזוכה לחייב. התיק נפתח כנגד חייב נוסף (ערב לחוב). לבקשת הביצוע צירף הזוכה שני הסכמי הלוואה: האחד, מיום 3.9.2018; והשני, מיום 9.1.2019. בקשת הביצוע שוגרה ללשכת ההוצאה לפועל ביום 6.9.2020, אך התיק נפתח בפועל ביום 22.9.2020.

2. גובה החוב בתיק ההוצאה לפועל בעת פתיחתו עמד על סך של 31,257 ₪ [קרן שיק (שטר חוב) בסך 26,285 ₪, קרן הוצאות בסך 30.20 ₪, קרן שכ"ט עו"ד בסך 4,613 ₪ וקרן אגרה בסך 329 ₪].

3. ביום 6.10.2020 נמסרה לחייב אזהרה במסירה מלאה.

הצדדים להליך

4. החייב, מר [REDACTED] פתח עסק לייבוא מוצרי מזון מאתיופיה (להלן: "החייב"). החייב נהג ליטול מעת לעת הלוואות מהזוכה. בסופו של יום, עסקו של החייב קרס והוא הצליח להגיע להסדרים עם נושיו לתשלום חובותיו.

5. הזוכה [REDACTED] בעלת רישיון למתן אשראי העמידה לחייב הלוואות מעת לעת (להלן: "הזוכה").

תמצית ההליכים הרלוונטית – מבקשת החייב להכרה כחייב משלם ועד לבירור הסוגיות העולות מכח חוק אשראי הוגן

6. ביום 15.10.2020 הגיש החייב בקשה להכרה כחייב משלם לאור רצונו להיכנס לתחולת הוראת סעיף 3א7 לחוק ההוצאה לפועל, התשכ"ז-1967 (להלן: "החוק" או "חוק ההוצאה לפועל") תחת הכותרת "הסדר תשלומים מיוחד" – הוראת שעה (הוראת שעה) תשפ"א – 2020" (להלן: "הסדר תשלומים מיוחד") אשר תוקנה בהוראת השעה של תיקון 68 לחוק. תיקון הוראת השעה נועד לסייע לחייבים על רקע מגפת הקורונה והשלכותיה הכלכליות על המשק (להלן: "הבקשה").

7. תחולת הסדר תשלומים מיוחד חלה באופן אוטומטי על כלל תיקי ההוצאה לפועל שנפתחו החל מיום 24.9.2020 כאשר גובה החוב עומד על סך מקסימום של 50,000 ש"ח. בנוסף, לרשם ההוצאה לפועל הסמכות להחיל את הוראת ההסדר על תיקים אשר נפתחו החל מיום 1.5.2020 וזאת בהתאם להוראת סעיף 12(ד) לחוק ההוצאה לפועל (נגיף הקורונה החדש – תיקון מס' 68 והוראת שעה), תשפ"א - 2020.

8. כאמור, תיק זה נפתח ביום 22.9.2020, ולכן לא הוכר באופן מנהלי בחייב כ"חייב משלם על פי הסדר התשלומים המיוחד" כפי שנעשה בתיקים אשר נפתחו החל מיום 24.9.2020 ועד תום תקופת הוראת השעה. לשם הכרתו כחייב משלם וקבלת ההקלות הנלוות להכרה, החייב היה זקוק להחלטת רשם ההוצאה לפועל המאשרת בקשתו.

9. הכרה כחייב משלם לאור עמידתו בהסדר תשלומים מיוחד מקנה לחייב הקלות, כגון: עיכוב כל ההליכים; הפחתה של 50% מהריבית שהוסכמה בין הצדדים; תשלום מופחת של שכ"ט עו"ד.
10. ביום 15.10.2020 ניתנה החלטת רשם ההוצאה לפועל לפיה על מדור כספים לערוך תחשיב של החוב בהתאם לתיקון 68 לחוק ההוצאה לפועל.
11. ביום 22.10.2020 נתקבל התחשיב של מדור כספים, כך שקרן החוב עמדה על סך של 26,285 ₪, קרן שכ"ט עו"ד הועמדה על סך של 164 ₪ והאגרה הועמדה על סך של 60 ₪.
12. באותו היום, נקבע כי ככל שהחייב ישלם סך של 26,479 ₪ בתוך 14 ימים התיק ייסגר (להלן: **"החלטה מיום 22.10.2020"**).
13. ביום 26.10.2020 החייב פעל בהתאם להחלטה מיום 22.10.2020 והפקיד את מלוא החוב בסך של 26,479 ₪, וביקש ליישם את ההחלטה ולסגור את תיק ההוצאה לפועל.
14. בין לבין, ביום 25.10.2020, הזוכה התנגדה וטענה כי: אין מדובר בחוב קורונה; אם בחוב שנולד עוד ביום 19.1.2019 (נראה כי הכוונה להלוואה מיום 9.1.2019) כאשר נטל החייב הלוואה מהזוכה ולא טרח לשלם עליה מאז עוד זמן רב טרם משבר הקורונה; החייב חתם על הסדר חוב המיטיב עימו עוד ביום 22.11.2019 גם אותו הפר ולא שילם דבר, אך זאת חודשים רבים קודם לפרוץ משבר הקורונה; החייב מנצל לרעה את הליכי המשפט ומעלה טענות כזב, וכי יש להוציא תיק זה ממתווה הקורונה. לכן, ביקשה הזוכה בהתאם לסעיף 7א3(י)(3) לחוק (תיקון 68 והוראת שעה) לבטל הכרזת החייב כ"חייב משלם" ולחייבו בתשלום מלוא החוב הקיים בתיק. הזוכה צירפה לתגובה את הסדר החוב שנחתם בין הצדדים ביום 22.11.2019 (להלן: **"הסדר החוב"**) (להלן: **"התגובה"**).
15. ביום 4.11.2020 הגיש החייב את תגובתו לתגובת הזוכה ובין היתר, חזר על בקשתו לסגור את התיק כאמור בהחלטה מיום 22.10.2020.
16. ביום 16.11.2020 הגישה הזוכה את תשובתה לתגובה וחזרה על בקשתה לבטל את ההכרה כחייב משלם וכן להחיל על החייב את מלוא החוב הפסוק לזוכה, לרבות ריבית פיגורים בשיעור של 17% לשנה החל ממועד יצירת החוב ועד לפירעון המלא וכן את שכ"ט א'.
17. עיקרי טענות הזוכה כפי שהועלו בתשובה, יובאו להלן: ההלוואה ניטלה מהזוכה ביום 9.1.2019 ולהבטחת ההתחייבויות כלפיה מסר החייב שטר חוב; החייב הפר את הסכם ההלוואה וכל פניות הזוכה להסדיר את התשלום לא הועילו וחרף התחייבויותו המפורשות לא טרח לעשות כן; נשלחה לחייב התראה ולאחר דין ודברים חתמו הצדדים ביום 22.11.2019 על הסכם פשרה המיטיב עם החייב ולפיו קיבל הנחה משמעותית של כ- 10,000

על חובו המלא דאז וכן פריסה ל- 18 תשלומים; החייב לא טרח לשלם מאום; הזוכה שידרה לראשונה ללשכת ההוצאה לפועל את בקשת הביצוע עוד ביום 8.9.2019 (כשנה לפני מועד השידור שבעקבותיו נפתח תיק ההוצאה לפועל הנוכחי) וכן במספר הזדמנויות שונות מאז, ברם התיק נפתח כזמני ופעם אחר פעם נסגר בהמשך מסיבות טכניות שונות ע"י לשכת ההוצל"פ הנכבדה, עד אשר נפתח לבסוף רק ביום 22.9.2020;

הזוכה הוסיפה וטענה כי: תיקון 68 לחוק ההוצל"פ תכליתו לאפשר למי שנקלעו לקשיים כלכליים עקב מגפת הקורונה ותוצאותיה, לפרוס בצורה נוחה חובות שנוצרו להם בעקבות "משבר הקורונה" עם זאת, הסדר מיוחד הנ"ל לא נועד לשמש כלי בידי חייבים כרוניים המתחמקים מפירעון חובותיהם על פני שנים רבות וללא כל קשר ל"משבר הקורונה", ואין לאפשר שימוש ציני ונואל שכזה מצד החייבים; החוב נוצר עוד בשנת 2019 והחייב התחמק מאז בכל דרך ועל פני למעלה משנתיים מלפרוע את חובו למבקשת, חרף העובדה שנחתם מולו זה לא מכבר ביום 22.11.2019 הסדר חוב המיטיב עימו בצורה משמעותית, אשר גם אותו הפר ברגל גסה ובוטה, והכל ללא כל קשר ל"משבר הקורונה"; עסקינן בחייב כרוני ומתוחכם אשר עשה עד עתה וימשיך לעשות כל שלאל ידו על מנת להתחמק מפירעון החוב לזוכה ולמצער על מנת "למזער נזקיו" ככל שרק יתאפשר לו, ולאחר שהמבקשת נאלצת לרדוף אחרי כספה מזה שנים; הזוכה רשאית ע"פ תיקון 68 לבקש ביטול הכרזה כ"חייב משלם" ולדרוש פירעון מלוא החוב כלפיה; הזוכה פעלה ללא לאות כדי לגבות את החוב מהחייב, שידרה שוב ושוב בקשות ביצוע לפתיחת התיק דן עוד ביום 8.9.2019 ואילך, ולמעשה התיק דן נפתח לבסוף באיחור ניכר רק בשל בעיות טכניות שחלו בתקשורת מחשבים מול לשכת ההוצל"פ; אין למבקשת שליטה על תקשורת המחשבים מול לשכת ההוצל"פ ו/או פקידי לשכת ההוצל"פ הנכבדה, ואין לגלגל את האחריות לכך לפתחה של המבקשת והיא זכאית בדין להיפרע מלוא חוב החייב כלפיה ובכלל זאת את קרן החוב בצירוף הפרשי הצמדה וריבית הפיגורים ההסכמית בשיעור 17% לשנה ממועד היווצר החוב ועד לפירעון בפועל, כמפורט בבקשת הביצוע, כמו גם שכ"ט א' פסוק; על כן, יתרת החוב העדכנית לזוכה עפ"י הוראות הסכם ההלוואה ושטר החוב, לאחר קיזוז התשלום בסך 26,000 ₪ שביצע החייב ביום 28.10.2020 הינה בסך של 12,887 ₪ (להלן: "תשובת הזוכה מיום 16.11.2020")

18. ביום 29.11.2020 התקיים דיון במעמד הצדדים (להלן: "דיון מיום 29.11.2020" או "דיון ראשון"). במהלך הדיון החייב העלה טענות שונות אשר חרגו ממסגרת הדיון בבקשה לביטול ההכרה בחייב משלם. בסופו של יום, לאחר שהזוכה טענה כי מגיעים לה עוד כספים מעבר לסכום השנוי במחלוקת, אשר הופחת כתוצאה מהסדר התשלומים המיוחד, החייב הגיע עמה להסכמות חדשות (לפיהן החייב ישלם לזוכה סך כולל של 5,000 ₪ בחמישה תשלומים שווים ורצופים החל מיום 10.12.2020 ואילך) וזאת לאחר שהחייב ציין כי אינו חש בטוב וכי אינו מסוגל להתמודד עם הדיון בשים לב לכך שהחייב אינו מיוצג.

19. ביום 1.12.2020, מספר ימים לאחר הדיון הראשון, ניתנה החלטה נוספת בתיק, כדלקמן:
"שבתי ועיינתי בתיק ובתגובת הזוכה מיום 27.10.2020 ולהסכם שצורף והזוכה נדרש ליתן תגובתו לסוגיה הבאה. בהואיל השלישי נכתב על ידי הזוכה בהסכם הפשרה, כדלקמן:

”והואיל: וברצון הצדדים להגיע לכלל פשרה בדבר יתרת החוב העדכנית לזוכה (כשהיא כוללת הצמדה וריבית, הוצאות גביה, אגרות ושכ”ט עו”ד פסוק בתיק ההוצל”פ) העומדת נכון ליום 22.12.2019 [הזוכה תיקן כי נפלה טעות סופר והיה צריך להיות חודש 11 – הח”מ] על סך כולל של כ- 35,705.45 ש”ח (להלן: ”סכום החוב העדכני”).
ההסכם נחתם ביום 22.11.2019 ותיק ההוצאה לפועל נפתח ביום 22.9.2020. כיצד הזוכה מציין כי הצדדים הגיעו לסכם פשרה על פי סכום החוב בתיק ההוצאה לפועל כאשר התיק נפתח רק שנה לאחר מכן...
”הזוכה יתן תגובתו בתוך 7 ימים כשהיא נתמכת בתצהיר...”
[חלק מההדגשות והסימונים אינם במקור – הח”מ].

20. ביום 2.12.2020 השיבה הזוכה, כי: הסדר החוב נערך ביום 22.11.2019 וסכום החוב המעודכן לאותו המועד הינו כמפורט בגוף המסמך שנחתם בין הצדדים; נפלה טעות סופר בהואיל השלישי להסדר הנ”ל ביחס לתאריך השערור, כאשר צוין חודש 12 במקום 11. הא ותו לא; כפי שצוין בתגובת הזוכה תיק ההוצל”פ שודר לראשונה ללשכת ההוצל”פ עוד ביום 8.9.2019 ושוב בהמשך במספר הזדמנויות עד שנפתח לבסוף התיק דנן; במועד עריכת ההסדר היה קיים תיק הוצל”פ זמני שנסגר בהמשך מסיבה טכנית (להלן: **”תגובת הזוכה מיום 2.12.2020”**). תגובת הזוכה מיום 2.12.2020 צורפה ללא תצהיר הזוכה וזאת בניגוד להחלטה מיום 1.12.2020.

21. ביום 13.12.2020 הגישה הזוכה תצהיר לתמיכת תגובתה שהוגשה ביום 2.12.2020.

22. לאחר עיון בטענות הזוכה ובתצהירו קבעתי דיון נוסף במעמד הצדדים.

23. ביום 23.12.2020 התקיים דיון נוסף בין הצדדים (להלן: **”הדיון מיום 23.12.2020”** או **”הדיון השני”**). בסיומו של הדיון, ניתנה החלטה על סגירת תיק ההוצאה לפועל.

24. ואולם, בדיון השני הועלו לראשונה סוגיות מתחום חוק אשראי הוגן תשנ”ב-1993 (להלן: **”חוק אשראי הוגן”**) ובשמו הקודם חוק הסדרת הלוואות חוץ בנקאיות, התשנ”ג – 1993 (להלן: **”חוק הסדרת הלוואות חוץ בנקאיות”**). חוק הסדרת הלוואות חוץ בנקאיות והסעיפים הרלבנטיים חלו על הסכמי הלוואה שנחתמו בין הצדדים באותו מועד. לפיכך, נדרש המשך בירור ומתן החלטות בתיק.

בדיקת עמידת הזוכה בתנאי הוראות חוק הלוואות חוץ בנקאיות וחוק אשראי הוגן

25. לאור הסוגיות שהתעוררו, בדיון השני, הקשורות לחוק הלוואות חוץ בנקאיות, מצאתי ליתן את החלטתי מיום 27.12.2020 בה הורתי לזוכה לפעול, כדלקמן:

”מעיון בבקשת הביצוע עולה כי בהתאם לסעיף 8 ו-5 תחת הכותרת ”הצהרה והתחייבות” הזוכה לא צירף את טופס 1 ”טופס נלווה להגשת בקשת ביצוע שעילתה הלוואה”.
(...) יש לתקן את הפגם ו/או טעות שנפלה/ בהליך פתיחת התיק...
(...)

בנוסף הזוכה יבהיר את המקור הנורמטיבי בחוק אשראי הוגן לדרישת הפיצוי המוסכם וכן ימציא את הטופס הנלווה להגשת בקשת ביצוע שעילתה הלוואה כשהוא חתום ומלא כפי שהצהיר הזוכה.

הזוכה ימציא ויבהיר את האמור עד ליום 15.1.2021 האמור יתמך גם בתצהיר של הזוכה עצמו ולא של ב"כ הזוכה.
בחלוף המועד ובהעדר האמור התיק יעלה להמשך מתן החלטה."
(להלן: "החלטה מיום 27.12.2020" או "החלטה ראשונה")

26. הזוכה צירפה לתגובתה להחלטה מיום 27.12.2020 תצהיר מטעם הזוכה מר אסף יופה המשמש כבעל מניות ומנהל אצל הזוכה (להלן: "██████████") (להלן: "תגובת הזוכה להחלטה מיום 27.12.2020").

27. לאחר קבלת תגובת הזוכה להחלטה מיום 27.12.2020 ניתנה החלטה נוספת ביום 14.2.2021 למתן הבהרות נוספות, כדלקמן:

"לפני תגובה להחלטה מיום 27.12.2020.
בתגובת הזוכה מצוין כי לחייב הועמדו 2 הלוואות האחת ביום 3.9.2018 והשנייה ביום 9.1.2019 אשר שימשו כבסיס לפתיחת תיק הוצאה לפועל. עיון בבקשת הביצוע מעלה כי בסעיף 8 ציין הזוכה כי התיק נפתח בגין חוזה הלוואה מיום 9.1.2019.
הלוואה מיום 3.9.2018 הוסכם בין הצדדים כי הלוואה בסך של 14,520 ש"ח תוחזר ב 24 תשלומים חודשיים בסך של 800 ש"ח בכל חודש וכי כל תשלום אשר לא ישולם בסדרו ובמועדו יישא הצמדה וריבית בשיעור של 17% (ריבית הפיגורים) ובנוסף בסעיף 26 להסכם הוסכם על פיצוי מוסכם בסך של 5,000 ש"ח.
בסך הכל על החייב להחזיר 19,200 ש"ח ככל שהוא עומד בתנאי ההסכם.
הלוואה מיום 9.1.2019 הוסכם בין הצדדים על הלוואה בסך של 17,000 ש"ח יוחזרו לזוכה בחמישה תשלומים חודשיים רצופים.
הראשון יבוצע ביום 10.2.2019 על סך של 850 ש"ח.
השני יבוצע ביום 10.3.2019 על סך של 850 ש"ח.
השלישי ביום 10.4.2019 על סך של 5,750 ש"ח.
הרביעי ביום 10.5.2019 על סך של 5,750 ש"ח.
החמישי ביום 10.6.2019 על סך של 5,700 ש"ח.
בסך הכל על החייב להחזיר סך של 18,900 ש"ח ככל שהוא עומד בתנאי ההסכם.
במקרה של הפרה ריבית פיגורים מקסימלית של 17% ופיצוי מוסכם בסך של 5,000 ש"ח. לאחר שעיינתי בתגובה להחלטה אני מורה לזוכה להשלים, כדלקמן:
1. בסעיף 8 לתצהיר הזוכה מצהיר כי נשלח לחייב התראה טרם נקיטת הליכים. התראה זו לא צורפה יש להשלימה.
2. הזוכה צרף את כרטיס הנהלת החשבונות של החייב אך יש לפרט את מועדי התשלום ששילם החייב לפרעון הלוואה בפירוט סכום הלוואה והריבית בכל תשלום.
3. יש לפרט את התשלומים שהיו בפיגור בחלוקה לפי קרן, הצמדה, ריבית וריבית הפיגורים ביחס אליהם שנצברו עד למועד הגשת התובענה.
4. הסכום שהזוכה דרש מהלווה בשל הוצאות שהוציא לגביית תשלום שהחייב פיגר בתשלומיו.
5. כמו כן, הזוכה יבהיר האם ריבית הפיגורים בהסכם הלוואה יחד עם הפיצוי המוסכם אינה עולה על השיעור המותר. ראה לעניין זה פס"ד של כב' השופט נ' הנדל ברע"א 6593/19 חיים דומני נ' אופק תיירות ונסיעות בע"מ (פורסם בנבו, 16.1.2020), הקובע, כדלקמן:

"...אף על פי כן, כפי שמעידה כותרתו של סעיף 4 להסכם הלוואה, שני הרכיבים המעוגנים בו – לרבות זה המכונה "פיצוי מוסכם" – הם למעשה "ריבית פיגורים" שעל הלווה לשלם. שעה שההסכם מבהיר שמדובר בשני רכיבים של ריבית הפיגורים, אין צורך להידרש לשאלה האם הגדרת תשלום בגין איחור בפירעון הלוואה כ"פיצוי מוסכם" עשויה הייתה להוציא אותו מגדרי חוק הסדרת הלוואות – או שיש לבכר בחינה מהותית של התשלום (וראו, למשל, ת"א (שלום ת"א) 13734-08-14 נסיס נ' טופאל נכסים בע"מ, פסקה 83 (16.2.2017); תא"ק (שלום ת"א) 39964-07-13 כהן נ' בלס, פסקאות 52-56 (4.1.2016)). די בהגדרתו החוזית של הפיצוי המוסכם כאחד מרכיבי ריבית הפיגורים כדי להכפיף אותו להוראות חוק הסדרת הלוואות שמכוחן התערב בית המשפט המחוזי ביתר רכיבי הריבית – וללמד כי אין עילת התערבות בתוצאה אליה הגיע. עם זאת, אוסיף, בגדר למעלה מן הצורך, כי דעתי נוטה לגישה "המהותית", המסווגת כל תשלום המוטל על

הלווה בגין הלוואה כ"ריבית" לצורך חוק הסדרת הלוואות – ללא תלות בכינוי הפורמלי שהעניקו לו הצדדים. חוק הסדרת הלוואות נועד "למנוע ממלווים, שאינם תאגיד בנקאי מורשה ומפוקח, לנצל את מצוקתם של צרכנים שאינם בעלי כוח מיקוח, ועקב כך מסכימים ללוות כספים בתנאים בלתי סבירים" (דברי ההסבר להצעת חוק הסדרת הלוואות חוץ בנקאיות, התשנ"ג-1993, ה"ח 2172, 116). גישה פורמליסטית, המאפשרת למלווים "לעקוף" את ההגנות הסטטוטוריות באמצעות משחקי מילים – דוגמת הגדרת ריבית פיגורים כ"פיצוי מוסכם" – תרוקן את החוק מתוכנו, תחטא לתכליתו, ולכן נראה שאין להשלים עמה. ככלל, במצבים שבהם בחינה מעשית ומהותית של התשלום מלמדת שמדובר בריבית העולה על השיעור המותר, בית המשפט יוכל להתערב בעניין, יהיה אשר יהיה הכינוי שהעניקו הצדדים לתשלום זה. " (ההדגשות אינן במקור - הח"מ).

6. הזוכה מצהיר בתצהירו כי בהסכם הפרשה מיום 22.11.2019 נקבע בהואיל השלישי כי נכון למועד חתימת ההסכם החוב עומד על סך של 35,705 ש"ח. עיון בכרטסת הנהלת החשבונות מעלה כי ביום 28.10.2019 עמד חובו של החייב על סך של 6,564 ש"ח.

הזוכה יבהיר את הפער ויבהיר כיצד נקבעו הסכומים בהסדר הפרשה. 7. כמו כן, הזוכה יבהיר מדוע הוא סבור כי הוא זכאי לסכומים כאילו נפתח תיק הוצאה לפועל כאשר התיק נפתח בפועל שנה לאחר מכן. הרי אגרה לא שולמה, שכ"ט פסוק בהוצאה לפועל לא נפסק כי התיק לא נפתח.

בעניין זה יש להבהיר את הסכומים המפורטים בשערוך בתיק נכון ליום 22.12.2019, כדלקמן: כיצד הורכבה הקרן בסך של 25,900 ש"ח, שכ"ט - 4,644 ש"ח, אגרות - 368 ש"ח וזאת כאשר כלל לא נפתח תיק הוצאה לפועל.

8. עין בכרטסת שצורפה עולה כי ביום 28.10.2019 עמדה יתרת החוב על סך של 6,564 ש"ח ואילו כעת לאחר ההעברה מתיק הוצאה לפועל ביום 8.11.2020 בסך של 26,479 ש"ח החייב נמצא ביתרת זכות בסך של 19,915 ש"ח. הזוכה יבהיר עניין זה.

9. באחד מנספחי הבקשה לביצוע שטר נושא תאריך 4.9.2019 תחת הכותרת גבייה 318 - חיים ישעיהו, מצוין כדלקמן:

כאן צ"ח 3 (הואיל):

$$P_{\text{כאן}} = P_{\text{הואיל}} + P_{\text{אגרות}} + P_{\text{שכ"ט}}$$

$$5,700 = 1,700 + 4,000$$

כל ההוצאות - הוצאת, נאם כי יצאה לסוף 4,760

4,760
+ 1,700

6,460

ממסמך זה עולה כי היתרה לסילוק ביום 4.9.2019 עומדת על סך של 4,760 ש"ח. הזוכה יבהיר בגין איזו הלוואה היתרה לסילוק היא 4,760 ש"ח. והפיגור בשלושה תשלומים בסך של 5,700 ש"ח בגין איזה חודשים. ככל שעסקינן בחודשים האחרונים של אפריל, מאי ויוני ניתן לראות כניסה של כספים בכרטסת הנהלת החשבונות. יש להבהיר כאמור.

10. עיון בהסכמי הלוואה מעלה כי בהסכם הלוואה אין גילוי מלא של כל המידע הנדרש בהתאם להוראת סעיף 3 לחוק אשראי הוגן. כך לדוגמה אין מידע על שיעור הריבית ביחס לסכום הלוואה, סכום הלוואה והריבית בכל תשלום לפי הידוע בעת כריתת חוזה הלוואה וכיוצ"ב. הזוכה יבהיר עניין זה.

11. הבהרת הזוכה תתמך בתצהיר ערוך כדין ותתייחס בהתאמה לכל אחד מהסעיפים המפורטים לעיל.
12. הזוכה יתן תגובתו עד ליום 25.2.2021.
13. לאחר קבלת התגובה תשקל האפשרות לזמן את הזוכה לדיון או ליתן החלטה על הבהרות נוספות וזאת בהתאם לתגובה שתוגש.
14. תשומת לב הזוכה לברור הנערך בתיק זה עשויות להיות השלכות רוחביות לגבי תיקים נוספים.
(...)
16. בחלוף המועד ובהעדר תגובה התיק יעלה למתן החלטה."

(להלן: "החלטה מיום 14.2.2021" או "החלטה שניה").

28. ביום 2.3.2021 נעתר הח"מ לבקשת ב"כ הזוכה (מנסיבותיו האישיות) להארכת המועד להגשת התגובה ב- 45 ימים וזאת עד ליום 11.4.2021.

29. ביום 10.4.2021 ביקשה הזוכה ארכה נוספת להגשת תגובה להחלטה מיום 14.2.2021 לפרק זמן של 21 ימים, כדלקמן:

"על רקע ועקב שינויים ארגוניים מרחיקי לכת שעוברת הזוכה בשבועות האחרונים נבצר מיכולתה של מנהלה להשלים מול הח"מ את מתן ההתייחסות כדבעי להחלטת הוצל"פ מיום 14.2.2021 אשר דרשה בין היתר גם התחקות אחר נתונים ומסמכים מול רו"ח החברה שלא היו זמינים מיידית לזוכה.
במצב דברים זה שמחוץ לשליטתה של הזוכה, מתבקש כב' רשם ההוצל"פ לאפשר לזוכה ארכה אחרונה של 21 ימים לשם הגשת תגובתה."

30. ביום 16.4.2021 ניתנה החלטה בבקשת הזוכה למתן ארכה נוספת, ור':

"לפני בקשה לארכת מועד. הבקשה אינה נתמכת בתצהיר. וממילא אין בידי לקבל את טיעוני הזוכה שעה שלזוכה היה זמן רב על מנת ליתן תגובתה.
החלטה מיום 14.2.2021 קצבה לזוכה ליתן תגובתה עד ליום 25.2.2021, בהחלטה נוספת מיום 2.3.2021 נעתרתי לבקשת הזוכה למתן ארכה נוספת מסיבות רפואיות וכעת מוגשת בקשה נוספת לארכת מועד מנסיבות של שינויים ארגוניים אצל הזוכה ובשל קשיים בהשגת נתונים ומסמכים מול רו"ח של החברה.
לחברה היה זמן רב לתכנן את הגשת תגובתה ויש לומר כי נימוקי הבקשה מדאיגים שעה שלא היה לזוכה כל קושי לפתוח את תיק ההוצאה לפועל ולגבות את סכומי החוב אך כשנדרשת להסביר את רכיבי החוב בהתאם להוראות החלטה מיום 14.2.2021 היא נתקלת בקשיים מסיבות שונות.
טענה זו מדאיגה מאוד שעה שעסקינן בזוכה אשר מחזיקה עשרות תיקים בהוצאה לפועל שנפתחו על בסיס הצהרותיה.
אין מקום ליתן ארכה נוספת כמבוקש ולפנים משורת הדין תינתן ארכה קצרה להגשת התגובה עד ליום 21.4.2021. בהעדר תגובה התיק יעלה למתן החלטה ביום 22.4.2021."

31. ביום 22.4.2021 הגישה הזוכה תגובתה להחלטה מיום 14.2.2021. בתגובת הזוכה להחלטה מיום 14.2.2021 היא מחתה בתוקף על האמירות הקשות וחסרות הבסיס לטענתה שהובאו כנגדה בהחלטה מיום 16.4.2021. בתגובה זו חזרה פעם נוספת על טענתה שרשם ההוצאה לפועל נעדר כל סמכות לערוך את הברור המבוצע ובכל מקרה ביקשה לזמן דיון בטרם מתן החלטה סופית (להלן: "תגובת הזוכה להחלטה מיום 14.2.2021").

32. לבקשת הזוכה זומן דיון נוסף ביום 6.6.2021 (להלן: "דיון מיום 6.6.2021" או "דיון שלישי"). לדיון זה התייצב מר אסף יופה מנכ"ל ובעלים של הזוכה.

33. בתום הדיון ניתנה החלטה המורה לזוכה להמציא תחשיב אודות היקף הכספים שנגבו בגין שתי ההלוואות בגינן נפתח תיק ההוצאה לפועל. הלוואה מיום 3.9.2018 ומיום 9.1.2019 ובחישוב יובהר מה היקף הריבית שנגבה. הזמן שנקצב לצורך האמור הוא 60 ימים.

34. ביום 27.7.2021 הוגשה לתיק תשובה להחלטה בדיון השלישי (להלן: **"תשובה להחלטה בדיון השלישי"**). יאמר כבר עתה, כי לא ברור מדוע היה נדרש לזוכה זמן כל כך רב להמציא תחשיב של הריבית שנגבתה בגין ההלוואות, שכן מצופה מזוכה זו, אשר פותחת תיקי הוצאה לפועל חדשות לבקרים, ומעניקה הלוואות כדרך שבשגרה, לנפק מידע זה בלחיצת כפתור.

דיון והכרעה

35. משהובאו ההליכים בהרחבה לעיל, נותר לדון בסוגיות שדורשות הכרעה: **האחת**, טענות הזוכה כי אין זה בסמכות רשם ההוצאה לפועל לתקן פגמים בתיק שנסגר ולערוך בירור בהתאם לחוק אשראי הוגן ולחוק הלוואות חוץ בנקאיות. **השנייה**, פירוט החובות שחלות על זוכה המגיש בקשה לביצוע שטר שנחתם בקשר להסכם הלוואה בהתאם להוראות חוק אשראי הוגן וחוק הלוואות חוץ בנקאיות. **השלישית**, התייחסות לפגמים שנפלו בהתנהלות הזוכה.

סמכותו של רשם ההוצאה לפועל לתקן פגמים גם בתיק שנסגר ועריכת ברור מקיף בהתאם לחוק אשראי הוגן וחוק הלוואות חוץ בנקאיות

36. תקנה 126א. לתקנות ההוצאה לפועל, תש"ם – 1979 מעניקה לרשם ההוצאה לפועל את הסמכות לתקן כל פגם או טעות בכל הליך לפי החוק ולהמשיך וליתן הוראות בדבר המשך ההליכים גם בתיק שנסגר כפי שייראה לו צודק, כדלקמן: **"126א. רשם ההוצאה לפועל רשאי, בכל עת, לתקן כל פגם או טעות בכל הליך לפי החוק, וכן רשאי הוא ליתן הוראות בדבר המשך ההליכים בתיק שנסגר או שנגזר בטעות ובדבר כל ענין אחר, ככל שייראה לו צודק. "** (ההדגשות אינן במקור - הח"מ)

37. ר' בעניין זה פסק דינה של כב' השופטת שטופמן בע"א (ת"א) 2836-03 עיריית ת"א נ' מור תמר (פורסם בנבו 24.1.06) שם נקבע כי:

"סמכותו של ראש הוצל"פ מכח תקנה 126א לתקנות ההוצאה לפועל, איננה מוגבלת לתיקון פגמים טכניים בלבד. ראש הוצל"פ רשאי לתקן פגמים מהותיים שנפלו בהליכי הוצל"פ המובאים בפניו, "ככל שייראה לו צודק". עוד נקבע כי "היקפה של חובת תום הלב, אינו מצטמצם, אך ורק, לשאלת נסיבות פתיחתו של הליך הוצל"פ או לפירעונו של החוב. חובת תום הלב, חולשת גם על אופן ניהולם של ההליכים בפני ראש הוצל"פ".

38. לפיכך, משתקנה 126א' לתקנות מקנה את הסמכות, בכל עת, ליתן הוראות על מנת לתקן כל פגם או טעות גם בתיק שנסגר, ככל שייראה צודק, אני סבור שלמען הצדק ובשל סימני השאלה שעלו ביחס לעמידת הזוכה בחוק אשראי הוגן, ועל אף שהתיק נסגר, זהו המקרה שהצדיק שימוש בתקנה זו. על כן מצאתי ליתן את ההחלטה המפורטת מיום 27.12.2020 (ר' ציטוט לעיל).

39. יתרה מזאת, סעיף 10.א (א) (1) לחוק אשראי הוגן, החל בענייננו וזאת בהתאם להוראת סעיף 19.ב) לחוק אשראי הוגן, תחת הכותרת "אי נקיטה של הליכי הוצאה לפועל" מעניק לרשם ההוצאה לפועל סמכות מיוזמתו או על פי בקשה לסרב לנקוט את ההליכים המבוקשים ולהורות על אי פתיחת תיק הוצאה לפועל או סגירתו, אם היה לו יסוד להניח כי חוזה ההלוואה או תנאי בו אינם מתאימים לדרישות לפי חוק זה, כדלקמן:

"אי-נקיטה של הליכי הוצאה לפועל (תיקון מס' 5) תשע"ז-2017
10.א (1) ביקש מלווה לנקוט הליכים נגד לווה בתיק הוצאה לפועל לביצוע פסק דין שניתן במעמד צד אחד, לביצוע שטר או לביצוע תביעה על סכום קצוב, בקשר לחוזה ההלוואה, רשאי רשם ההוצאה לפועל, ביוזמתו או על פי בקשה, לסרב לנקוט את ההליכים המבוקשים, ובכלל זה להורות על אי-פתיחת תיק הוצאה לפועל או סגירתו, אם היה לו יסוד להניח כי חוזה ההלוואה או תנאי בו אינם מתאימים לדרישות לפי חוק זה, ולגבי מלווה מוסדי – לדרישות לפי חוק זה או לפי חוק אחר החל בעניין כאמור בסעיף 16; ואולם לא יורה רשם ההוצאה לפועל על אי-פתיחת תיק ביוזמתו אלא לאחר שנתן לצדדים הזדמנות לטעון את טענותיהם; (ההדגשות אינן במקור – הח"מ).

40. כפי שניתן לראות לרשם ההוצאה לפועל מוקנית סמכות לפעול מיוזמתו בתיק. לפיכך, ברור שרשם ההוצאה לפועל רשאי ליזום ביוזמתו דיון על הסכם ההלוואה שבבסיסו שטר חוב אשר מהווה את הבסיס לפתיחת תיק הוצאה לפועל.

41. ראו לעניין זה פסק דינו של כב' השופט נ' סולברג ברע"א 9138/20 פיסטול נ' עוזרי שמעון (פורסם בנבו, 7.2.2021) שם נקבע כי סמכותו של בית המשפט מקום שבו הוא רואה בדרכו לחקר האמת ובחתיירתו לתוצאה הנכונה כי נדרש הוא להעלות טענה מסוימת ביוזמתו – מוטל עליו לעשות כן, כדי לקדם הליך ראוי והוגן, כדלקמן:

"14. הגם שפיסטול לא העלתה טענה זו מיוזמתה, "אין כל רע בכך שבית-המשפט ינהג לפי הכלל של 'את פתח לו' כשנראה לו כי הדבר צודק מבחינת הענין העומד לדיון בפניו" (ע"א 116/66 חלקה 62 גוש 6946 בע"מ נ' זמל, פ"ד כ(4) 226 (1966); מדברי השופט צ' ברנזון). ואכן, תקנה 415 לתקנות קובעת, כי "בית המשפט בבואו להחליט בערעור לא יהיה מוגבל לנימוקי ההתנגדות שפורשו בכתב הערעור או שנטענו בבית המשפט לפי תקנה זו". אמנם, אף שמקובל לומר כי סמכות זו, ראוי שתופעל במידה ובמשורה, אין משמעות הדבר כי הסמכות אינה קיימת. עניין זה נכון בפרט שעה שעסקינן, על פני הדברים, בעל דין המוגבל ביכולותיו הכלכליות, ומולו בעל דין שיכולותיו משופרות (חמי בן-נון וטל חבקין הערעור האזרחי 337-340 (מהדורה שלישית, 2012)). עוד אוסיף, כי בנסיבות ענייננו קיימת הצדקה נוספת להפעלת הסמכות, שכן מדובר בנימוק הנוגע לקריאה נכונה ומתבקשת של פסקי דין חלוטים קודמים.

15. דומה כי הדברים הללו נכונים ביתר שאת על-פי תקנות סדר האזרחי התשע"ט-2018, שנכנסו לתוקף אך לאחרונה. כך, תקנה 1 קובעת כי מטרת התקנות, בין היתר, הן "למנוע שרירותיות ולהגשים את העקרונות החוקתיים העומדים ביסודו של הליך שיפוטי ראוי והוגן, כדי להגיע לחקר האמת, ולהשיג תוצאה נכונה ופתרון צודק של הסכסוך". תקנה 2 קובעת, כי "הליך שיפוטי ראוי והוגן מתקיים במערכת שיפוטית [ה]מקיימת דיון לפי כללי הצדק הטבעי". תקנה 3(א) קובעת, כי "בית המשפט אחראי על ניהול ההליך השיפוטי לשם הגשמת המטרות שביסוד תקנות אלה; לשם כך עליו ליזום, אם נדרש, ולהחליט כל החלטה לפי תקנות אלה במטרה לקדם את התנהלותו של הליך ראוי והוגן". תקנת משנה (ב) מוסיפה וקובעת, כי "חובת בעלי הדין ובאי כוחם היא לסייע לבית המשפט בקיום המוטל עליו לפי תקנות אלה, וכן לנהוג בתום לב ובהגינות דיונית תוך שהם מסייעים במימוש התכלית הדיונית, ובכלל זה העמדת הפלוגות האמיתיות שבמחלוקת בין בעלי הדין, מיקודן, בירורן והכרעה בהן" (ההדגשות אינן במקור – נ' ס'). מכל אלה עולה, כי מקום שבו רואה בית המשפט, בדרכו לחקר האמת, ובחתיירתו לתוצאה נכונה, כי נדרש הוא להעלות טענה מסוימת מיוזמתו, מוטל עליו לעשות כן, כדי לקדם הליך ראוי והוגן. חובה דומה מוטלת גם על בעלי הדין שלפניו, הנדרשים לסייע בידו להגשים את תכלית התקנות; "צִדְקָה צִדְקָה תִרְדֹּף" (דברים טז, כ). ואכן, מחוקק המשנה לא הסתפק בקביעת מטרות בלבד, והוסיף והסמיך את בית המשפט לעשות כן, במסגרת תקנה

ספציפית, היא תקנה 176 לתקנות החדשות. לפי תקנת משנה (א) לתקנה זו, "בית המשפט רשאי לתת בכל עת הוראות לכל עניין שבסדרי הדין וכן לתקן כל פגם או טעות בכל הליך לרבות בעניין שהוכרע לפי תקנה 33(ד) אם ראה לנכון צורך בכך לשם הגשמת מטרת תקנות אלה".

42. הדברים האמורים מקבלים משנה תוקף מקום בו קיימת לרשם ההוצאה לפועל סמכות מפורשת הן על פי תקנה 126א' לתקנות ההוצאה לפועל והן על פי סעיף 10(א) לחוק אשראי הוגן.

43. נראה כי תקנה 176 לתקנות החדשות דומה בנוסחה לתקנה 126 א' לתקנות ההוצאה לפועל ומעניקה לבית המשפט סמכות לתקן כל פגם או טעות בכל הליך, לרבות בעניין שהוכרע לפי תקנה 33(ד) לתקנות סדר הדין החדשות.

44. בכל מקרה, הן תקנה 126 א' לתקנות ההוצאה לפועל והן תקנות סדר הדין האזרחי, תשע"ט – 2018 החדשות מעניקות לרשם ההוצאה לפועל את הסמכות ליזום דיון בסוגיות שונות שלא בהסתמך על סעיף 10 (א) לחוק אשראי הוגן.

45. בנסיבות ענייננו, במקום בו פערי המידע בין הזוכה לחייב תהומיים, מצאתי כי זהו מקרה שמצדיק התערבות רשם ההוצאה לפועל ואף הרגשתי חובה לעשות כן, מכח הסמכות שהקנה המחוקק לרשם ההוצאה לפועל. בהקשר זה, יובהר, כי המחוקק הסמיך את רשם ההוצאה לפועל לדון בסוגיות מכח חוק האשראי מיוזמתו, ולא בכדי. בעוד שרוב הזוכים מיוצגים, רק מיעוט החייבים מיוצג – היעדר ייצוג זה מונע מן החייבים לטעון טענות מהותיות שקיימות להם על פי דין (בהקשר זה, ר' דו"ח שנתי לשנת 2020 בהתאם לסעיף 5(א) לחוק חופש המידע <https://www.gov.il/BlobFolder/reports/info-freedom-eca-report-2020/he/info-freedom-eca-report-2020.pdf> לפיו "למרבית הזוכים (73%) יש ייצוג של עורך דין לעומת רק 22% מהחייבים אשר בלפחות אחד מתיקיהם יש ייצוג של עורך דין").

46. בענייננו, פערי הכוחות היו בולטים: החייב, מצד אחד, כלל אינו בקיא בזכויותיו המשפטיות, אינו מיוצג ומייצג את מצבם של למעלה מ-75% מחייבי ההוצאה לפועל, עסוק במלחמת הישרדות יומיומית, אל מול הזוכה, שהיא זוכה מקצועית ומיוצגת על ידי מיטב עורכי הדין בתחום, אשר הענקת אשראי היא לב ליבה של עיסוקה. פערים אלו חייבו את רשם ההוצאה לפועל, למען הצדק, להתערב ולבחון סוגיות שהחייב לא העלה מיוזמתו.

47. פערי הידע והכוחות בין הצדדים באו לידי ביטוי בתגובת החייב אשר הוגשה בתיק ההוצאה לפועל ביום 2.12.2020, שם כתב החייב שרק לאחר ההחלטה מיום 1.12.2020, בה הוריתי על עיכוב ביצוע ההחלטה שניתנה בתום הדין הראשון ועל הגשת הבהרת הזוכה, הוא הבין "שכנראה באמת החלטת רשם היא מעל העו"ד!!!!" משפט זה מלמד יותר מכל על אי-ההבנה של החייב מהו תפקידו של רשם ההוצאה לפועל ולימד שלחייב אין כל ניסיון בהליכים משפטיים.

48. בנסיבות הללו, מקום בו עניין הסמכות הוכרע בהחלטתי מיום 27.12.2020 (שם נקבע כי לרשם ההוצאה לפועל סמכות ליתן החלטות בכל עת וגם בתיק שנסגר וזאת בהתאם לתקנה 126 א' לתקנות ההוצאה לפועל), רשאית הייתה הזוכה, ככל שאינה שבעת רצון, להגיש השגה על החלטת רשם ההוצאה לפועל בהתאם לסעיף 80 לחוק ההוצאה לפועל.

49. נדמה שהזוכה בחרה בדרך אשר לא עמדה לרשותה, והיא להמשיך ולהעלות את טענת הסמכות כאילו אין לה אפשרות לערער וכאילו הטענה לא הוכרעה. שעה שלא הגישה בקשת רשות ערעור על החלטה, הרי שהחלטה חלוטה. לא ברור מה ניסתה הזוכה להשיג בדרך זו, למעט הפרעה בניהול ההליך כפי שיפורט בהמשך.

50. ואולם, על אף שלזוכה היתה אפשרות להשיג על החלטות רשם ההוצאה לפועל, בחרה הזוכה להמשיך להעלות חזר ושנה את טענותיה אודות העדר סמכותו של רשם ההוצאה לפועל לדון בסוגיות המועלות ביוזמתו של הרשם באופן שהיה בו טעם לפגם.

51. להלן יפורטו המקרים בהם הזוכה המשיכה להעלות את טענת היעדר הסמכות, כדלקמן:

א. סעיף 20 לתצהיר מר אסף יופה שהוגש ביום 19.1.2021 – המצהיר העלה תהייה "בכל הכבוד הראוי, לא ברורה לי על כן מה תכלית החלטת כב' רשם ההוצל"פ מיום 27.12.2020, ולמען הסדר הטוב אציין לפיכך כי הזוכה שומרת על מלוא זכויותיה וטענותיה בהקשר זה."

ב. סעיף 3 לתגובת הזוכה להחלטה מיום 14.2.2021 – "נוכח הערת רשם ההוצל"פ הנכבד האמורה (ולא בפעם הראשונה), כמו גם ההליך המוזר שמנהל כנגד הזוכה חרף הפשרה בין הצדדים וסגירת התיק בהתאם לה זה מכבר – ולעניות דעת הזוכה בחוסר סמכות – עומדת הזוכה על זכותה להישמע וסבורה היא כי מין הדין לאפשר לזוכה למצער לשטוח את טענותיה כדבעי בפני כב' רשם ההוצל"פ הנכבד בטרם מתן החלטה נוספת כלשהי בתיק דנן."

המצהיר מר אסף יופה הצהיר על טענה זו בסעיף 3.3 לתצהיר התומך לתגובה. לא זו אף זו, הזוכה אף "העז" לכנות את הליך הבירור אותו עורך הרשם כהליך "מוזר". היעלה על הדעת שצד להליך משפטי מכנה את ההליכים הננקטים בהתאם לדין כהליכים מוזרים שעה שהחוק מאפשר את קיום ההליכים הללו באופן מפורש?.

ג. בדיון השלישי חזר ב"כ הזוכה על הטענה "אדוני מנהל את הדיון כראות עיניו. אני תוהה מה פשרו של ההליך". על כך השבתי בהערת רשם בפרוטוקול הדיון "גם לעניין הסמכות אדוני העלה את הטענה, אבל יש החלטה שקבעתי שהסמכות קבועה בחוק אשראי הוגן. רשם ההוצאה לפועל יכול לעשות את הברור."

ד. בתום הדיון שוב חזר ב"כ הזוכה על טענתו כי "אני רוצה לדבר על עניין הסמכות" ושם קבעתי "אני דוחה את הבקשה של הזוכה לטעון לעניין הסמכות שעה שיש החלטה מפורשת מיום 27.12.2020 זוהי החלטה חלוטה שלא הוגש עליה ערעור".

52. למקרא דברים אלה ברור שנפל פגם חמור בהתנהלותה של הזוכה אשר ניסתה ללא הרף להטיל ספק בעבודת רשם ההוצאה לפועל ואף להטיל מורא על רשם ההוצאה לפועל חרף

החלטות ברורות ומפורשות אודות מקור הסמכות לערוך את הברור הנדרש. אין מדובר בפגם יחיד. התנהלות הזוכה בתיק דנן היתה רצופה פגמים כפי שיפורט בהמשך החלטה זו.

זוכה המגיש בקשה לביצוע שטר שנחתם בקשר להסכם הלוואה חב בחובות וכפוף לכללים בהתאם להוראות חוק אשראי הוגן וחוק הלוואות חוץ בנקאיות

53. הזוכה טענה בסעיף 2.1 לתגובה להחלטה מיום 14.2.2021 כי "מושכלות יסוד המה בדיני שטרות (ר' סעיף 29 לפקודת השטרות) כי נטל ההוכחה בתביעה שטרית נחה על הנתבע (החייב). לא זו אף זו, נטל הראייה וההוכחה בטענת "פרעתי" (שכלל לא נטענה בענייננו), חל אף הוא לעולם רק על החייב (ר' ד"ר יובל סיני, "הדוקטרינה של הודאה והדחה וכללי נטל השכנוע במשפט האזרחי. ניתוח ביקורתי והצעת מודל חדש-ישן")."

54. כידוע על דרך הכלל, על התובע להוכיח ולבסס את תביעתו בבחינת "המוציא מחברו עליו הראייה" (תאמ (עכו) 55312-12-18 ג'סאן חלומי נ' מג'דוב גמר ובניין בע"מ (מאגר נבו, 21.1.2021) בס' 30 וע"א 7456/11 בר נוי מלחי (פורסם בנבו, 11.4.2013) בס' 14 וע"א 45/15 נבולסי נ' נבולסי (פורסם בנבו, 15.5.2017 בס' 12). נטל ההוכחה הינו קבוע, בעוד ממנו נגזר הנטל להבאת הראיות אשר יכול לעבור בין הצדדים (רע"א 1530/13 גדלוב נ' הארגז – מפעל תחבורה בע"מ (פורסם בנבו, 5.5.2013) בס' 9.

55. סעיף 11 לחוק אשראי הוגן, תחת הכותרת "הגנה נגד אוחז בשטר", אינו מאפשר למלווים "ליהנות" מן ההקלה בנטל ההוכחה העומד לכל אוחז "רגיל" בשטר – "11. נפתח נגד הלווה הליך בבית משפט או בהוצאה לפועל לביצוע שטר שחתם הלווה בקשר לחוזה הלוואה, יהיו זכויות האוחז בשטר כפופות להוראות חוק זה כאילו היה המלווה..."

56. מכאן, כי אין כל בסיס משפטי לטענת הזוכה כי נטל ההוכחה מוטל על החייב וממילא לרשם ההוצאה לפועל יש סמכות ליזום ברור ודיון בסוגיות העולות מחוק אשראי הוגן ובהתאם לתקנה 126 א' לתקנות ההוצאה לפועל.

57. הזוכה אשר קיבלה רישיון למתן אשראי חוץ בנקאי מחויבת בהוראות הדין וכללים מפורטים, עת מבקשת לפתוח תיק הוצאה לפועל. כפי שיפורט להלן, לאחר ברור מעמיק שערך הח"מ, כפי שפורט לעיל – מצאתי כי התנהלות הזוכה רצופה פגמים, שכל אחד ואחד מהם מטיל צל כבד על הנסיבות לפתיחת התיק ועל הצורך לעשות צדק עבור החייב בתיק דנן.

חוק אשראי הוגן וחוק הלוואות חוץ בנקאיות

58. ניתן ללמוד על מטרותיו של חוק הלוואות חוץ בנקאיות מהמבוא להצעת חוק הסדרת הלוואות חוץ בנקאיות, התשנ"ג – 1993, ה"ח 116, 116), כדלקמן :

"עניינו העיקרי של החוק המוצע הוא ריבית הנשך הנגבית בהלוואות שאינן בנקאיות והניתנות במה שקרוי "השוק האפור". עד כה היתה הימנעות מלהתערב בדרך החקיקה בפעילות כלכלית זו מחמת שתי סיבות עיקריות: האחת, שבדרך זו מוענקות הלוואות לאנשים שהמערכת הבנקאית אינה מוכנה לתת להם אשראי בשל העדר בטחונות מספיקים, וכן שתנאי האשראי בשוק זה משקפים את רמת הסיכון הגבוהה: הסיבה השנייה היתה, שקביעת שיעור מרבי של ריבית יש בה התערבות יתר בחופש ההתקשרות, ושניתן להסתפק בקביעה של חובות גילוי נאות של תנאי ההלוואה, לפי דיני החוזים. בנוסף לכך, נראה כי היה ניתן למצוא סעד בבתי המשפט על פי הנורמות הכלליות של דיני החוזים בעניין עושק והעדר תום לב. המציאות ראתה מקרים קשים שלא מצאו פתרון נאות במסגרת המשפטית הקיימת, ובתי המשפט וראשי ההוצאה לפועל מצאו עצמם חסרים כלים משפטיים מתאימים למניעת תופעות קשות.

מוצע לקבוע בחוק שיעור מרבי לריבית בהלוואות שאינן בנקאיות ובדרך זו, למנוע ממלווים, שאינם תאגיד בנקאי מורשה ומפוקח, לנצל את מצוקתם של צרכנים שאינם בעלי כוח מיקוח, ועקב כך מסכימים ללוות כספים בתנאים בלתי סבירים. כן מוצע לקבוע הגבלה על העלות הממשית של האשראי, על הריבית הנגבית במקרה של פיגורים בתשלומים לפרעון ההלוואה, ועל זכות המלווה להקדים את מועד הפרעון של יתרת סכום ההלוואה כתוצאה של פיגורים כאמור. כמו כן מוצע לתת בידי בתי המשפט סמכויות מתאימות להגנה על הלווה, כאשר הוא אינו מתגונן כראוי בהליך השיפוטי."

59. בתי המשפט חזרו על תכליותיו של חוק הסדרת הלוואות חוץ בנקאיות והדברים סוכמו כך בע"א 9044/04 מיסטר מאני ישראל בע"מ נ' צוניאשולי, פסקה 15 (פורסם בנבו, 24.6.2007), כדלקמן (להלן: "פרשת צוניאשולי"):

"ההסדרה המשפטית של שוק ההלוואות החוץ בנקאיות, הידוע גם כ"שוק אפור", טומנת בחובה שני אינטרסים מנוגדים. מן העבר האחד של המתרחש עומדת ההכרה בכך שההלוואה החוץ בנקאית נולדה לענות על צורך אמיתי הקיים בשוק, דהיינו, מתן הלוואה לגורמים אשר אינם יכולים לקבל במערכת הבנקאית. הכרה זו, במובלע, מניחה כי תנאי ההלוואה משקפים את הסיכון הגלום בה. מן העבר השני עומדת השאיפה לספק הגנה הולמת ללווה, ולמנוע מן המלווה לנצל לרעה את הבדלי הכוחות והפער ביכולות המיקוח [...]"

בע"א 9136/02 מיסטר מאני ישראל בע"מ נ' רייז, פ"ד נח (3) 934, 948 ב-ג (2004) תואר:

"האיזון בין השיקולים האמורים נעשה, בין היתר, במסגרת הוראות חוק הלוואות חוץ בנקאיות. חוק [...] מטרתו למשל לקבוע [...] בסעיף 3 לחוק נקבעה חובתו של המלווה ליתן ללווה, עובר לחתימה, עותק של הסכם ההלוואה והזדמנות סבירה לעיין בו. על המלווה כך מוסיף הסעיף וקובע – לגלות ללווה, במסגרת הסכם ההלוואה, פרטים שונים, ובכלל זה סכום ההלוואה, הסכום שקיבל בפועל, פרטים בדבר הריבית וההצמדה, שיעור העלות הממשית של האשראי, הצעדים שרשאי המלווה לנקוט בשל אי תשלום במועד, שיעור ריבית הפיגורים ועוד."

בפרשת צוניאשולי פסק השופט (כתוארו אז) אליקים רובינשטיין:

"[...] דווקא אופיה הנשכני, הבוטה, של ההלוואה החוץ בנקאית, ואופיו הבעייתי של השוק האפור [...] לא רק מצדיקים אלא גם מחייבים הקפדה על כל תגיהן ודקדוקיהן של הוראות החוק, וחובתנו לעמוד על משמרו זה. אכן, הלווים הבאים אל ההלוואות בשוק האפור יודעים היטב שלא באו לקופת גמילות חסדים ואף לא לבנק; אך כל שקבע המחוקק באשר לחובות המלווה כלפיהם צריך להישמר ללא פשרות. חברתי הביאה מדברי השופט – כתארו אז- ריבלין בפרשת [...] רייז [...], פרשה שבה המלווה היתה המערערת בנידון

דין; באותו עניין דובר על "הקפדה מיוחדת על ההגנות הקנויות ללווים בהלוואות חוץ בנקאיות" (עמ' 947). אין מנוס מכך, כשהמדובר גנרית [...] בחוזים שמיסודם אף ניתן היה להשיג על חלקה מהם, למצער, כסותרים את תקנת הציבור (ראו ה"פ (ת"א) 503/93 ענבל מידע לתיירות נ' או. אי. אם חברה להשקעות (לא פורסם) (דברי הנשיא וינוגרד והשופטת חיות; צוטטו ברע"א 5777/04 מרנץ נ' רוד [ר] יגז, פ"ד נט (1) 420, 428-427).

לא באתי אלא לומר איפוא, כי בהלוואות כאלה, משבאו לעולם, וכל עוד לא איכשר דרא, יש ליתן נפקות ומשנה עידוד לתכלית החוק, על ידי פרשנות מקפידה ומחמירה של הוראותיו." (פסקה ד).

60. כידוע, מטרתו העיקרית של חוק ההלוואות החוץ בנקאיות הייתה להתמודד עם ריבית נשך, שנגבתה בהלוואות שניתנו ללווים על ידי גופים שאינם גופים בנקאיים, תוך ניצול מצוקתם של צרכנים שאינם בעלי כוח מיקוח בשל מצוקתם, ומסכימים ללוות כספים בתנאים בלתי סבירים. במסגרת זו מצא המחוקק להטיל חובות שונות על המלווה החוץ בנקאי, לרבות חובת עריכת חוזה ההלוואה בכתב (סעיף 2 לחוק), החובה לגלות ללווה גילוי מלא של כל פרטי ההלוואה (סעיף 3 לחוק), קביעת עלות אשראי מרבית (סעיף 5 לחוק), הגבלת ריבית הפיגורים (סעיף 6 לחוק) ועוד. כאמור בפסקה 28 לפסק דינה של כב' הרשמת הבכירה עינת דינרמן בתא"מ (עכו) 55312-12-18 ג'סאם חלומי נ' מג'דוב גמר ובניין בע"מ (פורסם בבנו, 21.1.2021).

61. בנוסף קבע המחוקק בסעיף 8 לחוק אשראי הוגן מנגנון וסדרי דין מיוחדים למקרים בהם מבקש המלווה להגיש תובענה כנגד הלווה בבית המשפט או שמבקש הוא להגיש בקשה ללשכת ההוצל"פ לביצוע פסק דין או שטר, כדלקמן:

"סדרי דין

8. (א) הגיש מלווה תובענה בבית משפט נגד לווה, או הגיש נגדו בקשה ללשכת ההוצאה לפועל לביצוע פסק דין או לביצוע שטר, או לביצוע תביעה על סכום קצוב, והכל בקשר לחוזה ההלוואה, יצרף לכתב התביעה או לבקשה העתק של פסק הדין או של החוזה, לפי הענין....

(ב) בתובענה או בקשה כאמור בסעיף קטן (א) יציין המלווה את הסכום שתשלומו נדרש ואת אופן חישובו, וכן פרטים אלה:

(1) כל הפרטים שיש לגלותם לפי סעיף 3(ב) לרבות כפי שהוחל בסעיפים 15א ו-15 ב....;

(2) התשלומים ששילם הלווה לפרעון ההלוואה ומועדיהם, בפירוט סכום ההלוואה והריבית בכל תשלום;

(3) יתרת החוב במועד הגשת התובענה;

(4) התשלומים שבפיגור, בחלוקה לפי קרן, הצמדה, ריבית וריבית הפיגורים ביחס אליו שנצבר עד למועד הגשת התובענה;

(5) כל סכום שמועד פרעונו הוקדם, וסכום הריבית ביחס אליו שנצבר עד למועד הגשת התובענה;

(א5) הסכום שהמלווה דרש מהלווה בשל הוצאות שהוציא לגביית תשלום שהלווה פיגר בתשלומו, כאמור בסעיף 7א;

(6) כל פרט אחר שיקבע שר המשפטים, בהתייעצות עם שר האוצר."

62. חוק הלוואות חוץ בנקאיות עבר תיקון נרחב במסגרת תיקון 5. עיקרו של תיקון 5 לחוק הסדרת הלוואות חוץ בנקאיות ושינוי שמו לחוק אשראי הוגן הם בהמשך להמלצותיה של הוועדה לשינוי כלכלי חברתי אשר מונתה בידי ממשלת ישראל ביום י' באב התשע"א (10 באוגוסט 2011) כדי לבחון הגברת התחרותיות במערכת הבנקאית.

63. עיקרי ההמלצות היו תיקון לחוק הלוואות חוץ בנקאיות ובמסגרתו עדכון מנגנון תקרת הריבית והרחבת תחולת החוק גם על תאגידי בנקאיים, לצד הבטחה של הגנה נאותה על הצרכנים בשוק האשראי.

64. כדי לקדם את התחרותיות בשוק האשראי הקמעונאי, מבקש החוק המוצע להשוות בין הנורמות החלות על מלווים שאינם מוסדיים לבין אלה החלות על מלווים מוסדיים, לרבות המערכת הבנקאית. בהתאם לכך גם הוצע לשנות את שם החוק מ"חוק הסדרת הלוואות חוץ בנקאיות" ל"חוק אשראי הוגן".

65. תחולת מלוא תיקון 5 של חוק אשראי הוגן נכנסה לתוקף לגבי כלל המלווים ביום 25.8.2019, אך בכל הקשור להעלאת תקרת הריבית (ביחס לריבית המקסימלית לפי חוק הלוואות חוץ בנקאיות) לגבי מלווים מסוימים הייתה תחולה מוקדמת. בענייננו, משהלוואה הראשונה ניתנה ביום 3.9.2018 וההלוואה השנייה ביום 9.1.2019, אזי בעניין זה חלות עליהן הוראות חוק הלוואות חוץ בנקאיות.

66. לגבי הזוכה בענייננו בעלת רישיון למתן אשראי, התחולה לגבי תקרת הריבית התחילה על הלוואות שניתנו אחרי י"ט בתשרי התשע"ח (9 באוקטובר 2017).

67. לפיכך, בסוגיית תקרת הריבית יחולו הוראות חוק הלוואות חוץ בנקאיות, לגבי יתר הסוגיות הדברים ייבחנו בהתאם להוראות חוק אשראי הוגן.

הפגמים בהתנהלות הזוכה

להלן אסקור את כל הפגמים אשר נפלו בהתנהלות הזוכה בתיק זה.

פגם ראשון - פגמים בהסדר החוב אשר נכרת עם החייב

68. הזוכה צירפה לתגובה (כהגדרתה לעיל) הסדר חוב (כהגדרתו לעיל) שנחתם בין הצדדים ביום 22.11.2019.

69. בהחלטה מיום 1.12.2020 הוריתי לזוכה להגיש תגובתה לכך שב "הואיל השלישי" בהסדר החוב צוין, כדלקמן:

"הואיל: וברצון הצדדים להגיע לכלל פשרה בדבר יתרת החוב העדכנית לזוכה (כשהיא כוללת הצמדה וריבית, הוצאות גביה, אגרות ושכ"ט עו"ד פסוק בתיק ההוצל"פ) העומדת נכון ליום 22.12.2019 על סך כולל של כ- 35,705 ₪ (להלן: "סכום החוב העדכני")."
(להלן: "הואיל שלישי").

70. הסכם זה נוסח על ידי הזוכה, אשר השתמשה בניסוח מטעה כלפי החייב שיוצר מצג שווא לפיו פתוח כנגד החייב תיק הוצאה לפועל, כאשר עת נחתם ההסכם כלל לא היה פתוח תיק הוצאה לפועל כנגד החייב. למעשה, האדם הסביר אשר יעיין בהסדר החוב ובהואיל השלישי, יגיע למסקנה כי הזוכה פתחה תיק הוצאה לפועל כנגד החייב וזה למעשה הסכום המעודכן

בתיק. המשמעות של פתיחת התיק בהוצאה לפועל היא שהזוכה עמדה בכל התנאים ובכל הוראות החוק הרלבנטיות לסוג התיק.

71. כאמור, לא כך היה. במועד חתימת הסדר החוב לזוכה כלל לא היה תיק הוצאה לפועל פתוח.

72. הזוכה טענה בתגובה להחלטתי כי היה לה תיק זמני, אך עובדה זו כלל אינה מצוינת בהסדר החוב. תיק זמני אינו תיק בהוצאה לפועל. כשמו כן הוא, זמני. תיק זמני פירושו שעדיין לא הושלמה פתיחתו מסיבות כאלה ואחרות, ויש להמתין לאישור סופי של המזכירות שהתיק עומד בתנאי הוראות החוק וניתן למעשה לפתוח אותו.

73. אני דוחה את טענות הזוכה כי פעלה ללא ליאות לגבות את החוב ולפתוח את תיק ההוצאה לפועל. הזוכה גלגלה את הכשל בפתיחת התיק למזכירות ההוצאה לפועל, בטענה "כי ה**תיק נסגר פעם אחר פעם מסיבות טכניות לא ברורות**". טעות היא בידי הזוכה לחשוב כך וטעות היא לחשוב שטענה זו תתקבל.

74. לא זו אף זו, הזוכה גלגלה את האחריות לרשם ההוצאה לפועל וטענה כי "**לרשם ההוצל"פ הנכבד ידיעה שיפוטית ביחס אליהם שכן מידע זה מצוי בלשכת ההוצל"פ**". טוב הייתה עושה הזוכה ונמנעת מהעלאת טענה זו. רשם ההוצאה לפועל אינו מדור פתיחת תיקים ואין לו כל ידיעה שיפוטית אודות הסיבות לאי פתיחת תיק כזה או אחר, כאשר לא הוגש ערר על החלטת המזכירות, בהתאם להוראות חוק ההוצל"פ. נהפוך הוא, מידע זה מצוי בידי הזוכה המקצועית, שלא הצליחה לפתוח את תיקה, והיה עליה לברר אז ובזמן אמת את הסיבה לאי פתיחת התיק ולפעול לתיקון הליקויים, ככל שקיימים, על מנת לפתוח את התיק כדבעי ולהימנע מדחיות חוזרות ונשנות.

75. אזכיר, עסקינן בזוכה שהיא נושה מקצועית אשר לה מאות רבות של תיקים בהוצאה לפועל, ולאור פעילותה העסקית, עתידים להיפתח גם מאות רבות של תיקים בעתיד. האחריות להשלמת מלאכת פתיחת התיק מוטלת על כתפיה של הזוכה. כאשר תיק הוצל"פ אינו נפתח הרי הפגם מוטל לפתחה של הזוכה.

76. לפיכך, לא היה מקום מצד הזוכה ליצור מצג שווא לחייב, וליצור רושם, תוך הפחדתו, כי נפתח נגדו תיק הוצאה לפועל.

77. בהואיל השלישי מוגדר סכום החוב העדכני, הכולל הוצאות גביה, אגרות, הצמדה וריבית ושכ"ט עו"ד בסך כולל של 35,705.43 ₪. חרף כל הברורים שביצע הח"מ בתיק, וחרף כל ההזדמנויות שניתנו לזוכה לבאר את החוב - לא צלחה דרכי זה להבין כיצד הזוכה הגיעה לסכום החוב העדכני.

78. הזוכה פתחה את תיק ההוצאה לפועל בעקבות הפרה של הסכם הלוואה, כפי שכתוב בבקשת הביצוע. בפועל, לבקשת הביצוע צירפה הזוכה שני הסכמי הלוואה שנטען שהופרו.

79. בנוסף לכך, היה על הזוכה לציין במפורש את מקור יתרת החוב העדכנית. כן היה על הזוכה לציין ממה יתרת החוב נובעת. האם היא נובעת מהלוואה מיום 3.9.2018 או מיום 9.1.2019 או מהלוואות נוספות או בגין כל אחת מההלוואות הללו? הזוכה ציינה בהואיל הראשון להסדר החוב מיום 22.11.2019 כי: "... להבטחת הלוואה/ות שהעמידה לו הזוכה...", אך במסגרת ההסדר שנחתם בין הצדדים לא ניתן פירוט על אודות ההלוואה/ות.

80. יתרה מזאת, לא היה ראוי שהזוכה תדרוש מהחייב לשלם את שכ"ט הפסוק בתיק ההוצאה לפועל שעה שזה טרם נפסק ושעה שטרם נפתח תיק ההוצאה לפועל, אגרה לא שולמה ואזהרה לא נמסרה.

81. הזוכה טענה כי היא נתנה לחייב הנחה בסך של 10,000 ₪ והם הגיעו להסכמה לתשלום סך של 26,000 ₪. אין זה ראוי שהזוכה תיצור מצג של הנחה בפני החייב כאשר מדובר בסכומים שהיא כלל לא זכאית להם שעה שכלל לא נפתח תיק הוצאה לפועל נגד החייב.

82. עת מתנהל תיק הוצאה לפועל והצדדים מגיעים להסדר פירעון חוב בגינו נפתח התיק, על פי סעיף 19ב(א) לחוק על הזוכה להודיע על כך ללשכת ההוצאה לפועל. לאחר מכן, ההליכים בתיק ההוצאה לפועל מעוכבים כל עוד לא הודיע הזוכה כי החייב הפר את ההסדר. כאמור לעיל, הזוכה טענה כי היא פתחה "תיק הוצאה לפועל זמני". טענה זו נדחתה כאמור לעיל. אף אם הייתה הזוכה צודקת בטענתה כי קיים בעניין החוב "תיק הוצאה לפועל זמני" הרי שהייתה מוטלת עליה החובה להודיע על הגעה להסדר על מנת שההליכים בו יעוכבו ולא יינקטו הליכים נגד החייב. הזוכה לא הצביעה כי פעלה למסור עדכון ל"תיק ההוצאה לפועל הזמני". אי-דיווח מצד הזוכה על הגעה להסדר הינו בבחינת פגם נוסף שיש לזקוף לחובת הזוכה. שעה שהדבר מנוגד להוראות סעיף 19ב לחוק ההוצאה לפועל.

83. כפי שצינתי בהחלטה השנייה לא ברור כיצד נקבע סכום החוב העדכני שעה שבאותה העת עיון בכרטיסת הנהלת החשבונות שצורפה כנספח ב' לתגובה מעלה כי גובה החוב של החייב נכון ליום 28.10.2019 עמד על סך של 6,564 ₪.

84. הסבר הזוכה כי כל התשלומים שביצע החייב נזקפו ע"י הזוכה בגין קרן ההלוואות בלבד, וזאת כמפורט בסעיף 1. ה' להסכם ההלוואה ובהתאם לחוות דעת ממשרד שקל ושות' אודות עיתוי ההכרה בהכנסות מימון מיום 11.2.2019 (צורפה כנספח ג' לתגובה מיום 22.4.21), אינו מניח את הדעת. מה היא מיהות היתרה השלילית? האם היתר זה תשלומי ריבית בגין יתרת חוב בסך של כ- 6,564 ₪?

85. בתצהיר שהוגש במסגרת תגובת הזוכה להחלטה מיום 14.2.2021 צוין כדלקמן:
"4.6 סעיף 6 להחלטה – בכל הכבוד הראוי, כב' הרשם שגה בהבנת הנתונים. כאמור, יתרת החוב לזוכה עובר לשנת 2019 הייתה ע"ס 22,010 ₪ במונחי קרן, ובתוספת ריבית פיגורים ופיצוי מוסכם אגרת פתיחת תיק ושכ"ט פסוק כ- 35,705 ₪ כפי שצוין בהסכם הפשרה..."

86. לעניין זה אציין, כי בהסדר החוב כלל לא אוזכר שהזוכה גובה פיצוי מוסכם. לשיטת הזוכה, משהתיק נפתח בגין שתי הלוואות ובכל אחד מהסכמי ההלוואה קמה לה זכאות של פיצוי מוסכם בסך של 5,000 ₪ אזי בתוך הסדר החוב טמון חיוב בסך של 10,000 ₪ בגין פיצוי מוסכם לו הזוכה כלל לא הייתה זכאית (אתייחס בהרחבה בהמשך לאי זכאות של הזוכה לפיצוי מוסכם).

87. כפי האמור עד כה, הסדר החוב רצוף פגמים וכנראה לא בכדי החייב לא עמד בתנאי ההסדר.

88. כידוע, עקרון תום הלב הינו עקרון החולש על כל תחומי המשפט האזרחי ובכלל זה גם על ניהול הליכי הוצאה לפועל. פתיחת תיק הוצאה לפועל ונסיבותיה כשלעצמן כפופות אף הן לעקרון תום הלב. רע"א 5682/07 רוני ר. הנדסה ופיתוח בע"מ נ' דניס השקעות בע"מ (פורסם בנבו, 10.3.2008); רע"א 7766/09 יעל שמר נ' בנק הפועלים בע"מ; דוד בר-אופיר, הוצאה לפועל הליכים והלכות 195 (2009).

89. הזוכה נדרשת להקפיד הקפדה יתרה על מסירת מלוא המידע הרלבנטי המדויק והנכון בעת שהיא עורכת מול הלקוח / החייב הסדר חוב ואף נדרשת לצרף תחשיב התומך בהצהרות הנזכרות בהסדר.

90. ודוק: מטעם זה לבדו היה מקום שלא לאפשר את פתיחת תיק הוצאה לפועל בשל נקיטת הליכים בחוסר תום לב.

פגם שני - פגמים בבקשת הביצוע

91. זוכה המבקש לפתוח תיק בהוצאה לפועל נדרש למלא את בקשת הביצוע בהתאם להוראות הדין. הלכה למעשה, בקשת הביצוע היא הכתב הפותח של ההליך המשפטי והוא למעשה כתב התביעה. מנגד, זכותו של החייב להגיש התנגדות לבקשת הביצוע והיא למעשה בקשת הרשות להתגונן של החייב. החייב מתגונן מפני העילות בכתב התביעה. לכן נדרש מהזוכה למלא את בקשת הביצוע כדבעי.

92. כבר בהחלטה השנייה סקרתי את הפגמים הרבים שנפלו בבקשת הביצוע.

ראשית, בסעיף 8 לבקשת הביצוע על הזוכה לסמן את העילה בגינה ניתן השטר. הזוכה סימנה בבקשת הביצוע בסעיף 8 ג. (עמוד 5) שהעילה בגינה ניתן השטר היא הלוואה ובשני הסעיפים הבאים ציינה כי ההלוואה ניתנה ביום 9.1.2019 וסכום ההלוואה עמד על סך של 17,000 ₪. בפועל, בהתאם לתגובת הזוכה להחלטה מיום 27.12.2020, מציינת כי לחייב הועמדו 2 הלוואות, האחת ביום 3.9.2018 והשנייה ביום 9.1.2019, והלוואות אלה שימשו בסיס לפתיחת תיק הוצאה לפועל. אם כך הדבר, מדוע בבקשת הביצוע הזוכה הצהירה כי התיק נפתח בגין הלוואה אחת מיום 9.1.2019?

הזוכה אכן צירפה לבקשת הביצוע את שני הסכמי ההלוואות, אך היה מצופה מהזוכה המקצועית בענייננו למלא את בקשת הביצוע כדבעי ולא לשלוח את רשם ההוצאה לפועל

להתחקות אחר העובדות מהנספחים. יצוין כבר עתה, שבהמשך התברר שכלל לא היה מקום לפתוח את התיק בגין שתי הלוואות והזוכה הצהירה כי החייב פרע את ההלוואה הראשונה.

שנית, סעיף 9 לבקשת הביצוע מטיל על הזוכה החובה **"יש לצרף העתק מהסכם ההלוואה ולהפנות לסעיפים הקובעים את נוסחת ריבית הפיגורים הנוגעת לעניין ואת מנגנון ההצמדה"**. לאחר מכן צוין: **"הסעיפים הם: _____ ועל הזוכה היה למלא שורה זו ולציין מספרי הסעיפים"**. סעיף זה נותר יתום ולא מולא. הזוכה כלל לא טרחה לציין בבקשת הביצוע את מספרי הסעיפים הרלבנטיים בהתאם לדרישת הבקשה לביצוע שטר. וזאת לא בכדי שעה שסעיפים אלה כלל לא קיימים בהסכם ההלוואה.

ושלישית, סעיף 14 לבקשת הביצוע הוא סעיף המפרט את מסמכי החובה אותם יש לצרף (צילום השיק, ייפוי כח, בבקשה לביצוע שטר שניתן בשל הלוואה יש לצרף את טופס 1 - "טופס נלווה להגשת בקשת ביצוע שעילתה הלוואה" מלא וחתום בידי המבקש (להלן – **"טופס נלווה"**). הזוכה סימנה את שלושת תיבות הסימון אך עיון במסמכי בקשת הביצוע מעלה כי הטופס החשוב ביותר, הטופס הנלווה האמור, לא צורף. בנוסף לכך, במסגרת בקשת הביצוע תחת הכותרת **"הצהרה והתחייבות"** הצהירה הזוכה בסעיף 5, כדלקמן:

"5. אני מצהיר כי שטר זה:

[x] **ניתן כבטוחה לפירעון הלוואה או כתשלום להחזר הלוואה. מצורף טופס 1 ו- "טופס**

נלווה להגשת בקשת ביצוע שעילתה הלוואה" מלא וחתום בידי המבקש."

לא זו אף זו, בהחלטתי מיום 27.12.2020 הוריתי לזוכה להמציא את הטופס הנלווה כשהוא חתום ומלא כפי שהצהירה הזוכה **אך הדבר לא נעשה עד היום**. הלכה למעשה, חרף החלטה מפורשת הזוכה לא מצאה לנכון לקיימה ולצרף את הטופס הנלווה.

ודוק: הטופס הנלווה הוא אחד הטפסים החשובים ביותר עת הזוכה מבקשת לפתוח תיק לביצוע שטר שעילתו הסכם הלוואה. הטופס הנלווה כולל 12 עמודים בהם נדרש הזוכה, כדלקמן: לפרט את פרטיו; מספר הרישיון; פרטי החייב; פרטי ההלוואה; תחולת החוק (האם החוק חל במלואו או שאם אינו חל אז לשם כך יש שמונה אפשרויות ואפשרות נוספת פתוחה); החוק חל בחלקו (לשם כך ניתנו 10 אפשרויות ואפשרות 11 פתוחה); הפניה לסעיף בחוזה ההלוואה שבו קבועה ריבית הפיגורים או נוסחה לחישובה; חובת גילוי המוטלות לפי סעיף 8(ב) לחוק הסדרת הלוואות חוץ בנקאיות, התשנ"ג – 1993 כנוסחו ערב תחילתו של חוק הסדרת הלוואות חוץ בנקאיות (תיקון מס' 5, התשע"ז – 2017, לפי סעיף 23 (א) לתיקון האמור יש למלא בהתאם לחובות הגילוי הנדרשות מכוח סעיף 8 (ב) האמור; בבקשה לביצוע שטר או תביעה על סכום קצוב או פסק דין שעילתם הלוואה שחל עליה החוק, יציין המלווה את הסכום שתשלומו נדרש ואת אופן חישובו, התראות, תשלומים ששילם הלווה, התשלומים שבפיגור, בחלוקה לפי קרן, הצמדה, ריבית וריבית פיגורים ביחס אליהם שנצברו עד למועד הגשת התובענה וכיוצ"ב.

דבר מכל אלה לא נעשה.

יש לציין כי הטופס הנלווה נותן מענה הן להלוואות שחל עליהם חוק הלוואות חוץ בנקאיות והן להלוואות שחל עליהם חוק אשראי הוגן והיה על הזוכה למלא את ההוראות הנדרשות בטופס בהתאם לדרישות חוק הסדרת הלוואות חוץ בנקאיות. די היה בכך שלא צורף הטופס הנלווה ע"י הזוכה כדי לסגור את תיק ההוצאה לפועל ולחלופין לא לאפשר את פתיחתו.

פגם שלישי – פגמים בקיום הוראת סעיף 8 לחוק אשראי הוגן

93. לפי המנגנון הקבוע בסעיף 8 לחוק אשראי הוגן תנאי סף להגשת תביעה או בקשה לביצוע שטר ללשכת ההוצאה לפועל, מחייב עמידה בתנאי הוראות הסעיף.

94. סעיף 8(ב)(1) לחוק אשראי הוגן מפנה לסעיף 3(ב) שעניינו חובת הגילוי ולסוגיה זו אתיחס בהמשך.

95. מעיון בבקשת הביצוע שהוגשה על ידי הזוכה (לסוגיה זו יוחד פרק נפרד כאמור לעיל) עולה כי הזוכה כלל לא פירטה עד למועד הגשת התובענה: את התשלומים ששילם הלווה לפירעון ההלוואה ומועדיהם, בפירוט סכום ההלוואה והריבית בכל תשלום; יתרת החוב; התשלומים שבפיגור, בחלוקה לפי קרן, הצמדה, ריבית, וריבית הפיגורים ביחס אליהם שנצברו; כל סכום שמועד פירעונו הוקדם, וסכום הריבית וריבית הפיגורים ביחס אליו; הסכום שהמלווה דרש מהלווה בשל הוצאות שהוציא לגביית תשלום שהלווה פיגר בתשלמו.

96. הלכה למעשה, הזוכה לא עמדה בתנאי הוראות הסף של סעיף 8 הקובעות את סדרי הדין עת מבוקש לפתוח תיק הוצאה לפועל לביצוע שטר הקשור בחוזה הלוואה ודי היה בכך כדי לסגור את תיק ההוצאה לפועל.

פגם רביעי - אי עמידה בחובות הגילוי המוטלות בסעיף 3. (ב) לחוק הסדרת הלוואות חוץ בנקאיות

97. סעיף 3. (ב) לחוק הסדרת הלוואות חוץ בנקאיות קובע את חובות הגילוי המוטלות על המלווה עת הוא מעניק הלוואה ללווה, כדלקמן:

”3.ב(ב) חוזה הלוואה יכלול גילוי מלא של הפרטים האלה:

- (1) שמות המלווה והלווה, ומעניהם המלאים;
- (2) סכום ההלוואה;
- (3) הסכום שקיבל הלווה בפועל;
- (4) שיעור הריבית, ביחס לסכום ההלוואה, בחישוב שנתי המביא בחשבון גם ריבית דריבית, בהתאם למועדי פרעון ההלוואה;
- (5) בהלוואה בריבית משתנה – מרכיבי הריבית המשתנה, העקרונות לשינוי שיעור הריבית, מועד השינוי או האירועים שבעקבותיהם ישונו השיעורים;
- (6) בהלוואה צמודה למדד או לבסיס אחר –
 - (א) סוג ההצמדה ושיעורה, ובסיס ההצמדה ומועדו;
 - (ב) הרכיבים שעליהם חלה ההצמדה;
- (7) ציון כל התוספות שאינן מנויות בפסקאות (4) עד (6), תוך פירוט סכומיהן;

- (8) שיעור העלות הממשית של האשראי ;
 (9) תקופת ההלוואה, וסכומי התשלומים לפרעון ההלוואה ומועדיהם, בפירוט
 סכום ההלוואה והריבית בכל תשלום לפי הידוע בעת חתימת חוזה ההלוואה ;
 (10) הצעדים, על פי הדין ועל פי החוזה, שרשאי המלווה לנקוט בשל אי תשלום
 במועד, לרבות העמדת ההלוואה לפרעון מיידי, והתנאים לנקיטת צעדים
 אלה ;
 (11) שיעור ריבית הפיגורים בחישוב שנתי המביא בחשבון גם ריבית דריבית, לפי
 הידוע בעת חתימת חוזה ההלוואה."

98. בסעיף 1 להסכם ההלוואה מיום 9.1.2019 שעניינו תנאי ההלוואה צוין כדלקמן :

"א. ההלוואה הינה בסך השווה ל 17,000 ₪, שערכם נמדד לפי מדד המחירים הצרכן
 האחרון התפרסם על ידי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה ביום העמדת ההלוואה.

(...)

ג. ההלוואה תישא ריבית בשיעור של אחוזים לחודש קלנדרי (להלן: "הריבית").

(...)

ה. מובהר ומוסכם כי ההלוואה ותשלומי הריבית כאמור לעיל יוחזרו למלווה ב- 5
 תשלומים חודשיים, רצופים, כאשר הראשון בהם יבוצע ב- 10/02/2019 על סך 850 ₪,
 השני בתאריך 10/03/2019 על סך 850 ₪, השלישי בתאריך 10/04/2019 על סך 5,750 ₪,
 הרביעי בתאריך 10/05/2019 על סך 5,750 ₪ והחמישי בתאריך 10/06/2019 על סך 5,700
 ₪. כל זאת בהתאם לפריסת התשלומים המוסכמת והרצויה בידי הלווה. כמו כן, מובהר
 ומוסכם כי רק התשלומים האחרונים לתשלום לסילוק ההלוואה יהוו את תשלום הריבית
 בגין ההלוואה (להלן: "לוח הסילוקין").

ו. כל תשלום אשר לא ישולם בסדרו ובמועדו יישא הצמדה וריבית בשיעור של 17%
 (ובמילים: שבעה – עשר אחוזים, להלן ("ריבית פיגורים").

(להלן: "הסכם ההלוואה")

סעיפים אלה זהים במתכונתם גם לסעיפים אשר נמצאים בהסכם ההלוואה מיום
 3.9.2018.

99. כפי שניתן לראות, בניגוד לסעיף 3(ב) (4) לחוק הסדרת הלוואות חוץ בנקאיות, כלל לא צוין
 בהסכם ההלוואה שיעור הריבית (בסעיף 1 ג. להסכם מצוין רק כי ההלוואה תישא ריבית
 בשיעור של אחוזים אך לא מצוין מספר האחוזים), ביחס לסכום ההלוואה, בחישוב שנתי
 המביא בחשבון גם ריבית דריבית, בהתאם למועדי פירעון ההלוואה.

100. בנוסף לכך, בניגוד לסעיף 3(ב) (9) לחוק הלוואות חוץ בנקאיות, לא פורט בהסכם ההלוואה
 אודות סכום ההלוואה והריבית בכל תשלום לפי הידוע בעת חתימת חוזה ההלוואה.

101. הלכה למעשה, הזוכה אינה עומדת בתנאי הוראת סעיף 8(ב) (1) לחוק הסדרת הלוואות חוץ
 בנקאיות כאשר לא עמדה בחובת הגילוי הנדרשת עת מבוקש לנקוט בהליך לביצוע שטר על
 בסיס הסכם הלוואה בהוצאה לפועל.

102. במקרה כזה נתונות לרשם ההוצאה לפועל סמכויות בהתאם להוראת סעיף 10 (א) לחוק
 אשראי הוגן לסרב לנקוט הליכים מבוקשים, להורות על אי פתיחת תיק הוצאה לפועל או
 סגירתו, אם היה לו יסוד להניח כי חוזה ההלוואה או תנאי בו אינם מתאימים לדרישות
 חוק זה.

103. אין ספק שדי בפגמים אלה כי להפעיל את סמכותי הנתונה בהתאם להוראת סעיף 10(א) לחוק אשראי הוגן. ואולם, פגם זה איננו הפגם האחרון ברשימה.

פגם חמישי – פגמים בתחשיב היקף הכספים שנגבו והריבית בגין שתי ההלוואות

104. בתום הדיון השלישי שהתקיים בנוכחות [REDACTED] נציג הזוכה וב"כ ביום 6.6.2021 ניתנה החלטה המורה לזוכה להמציא תחשיב אודות היקף הכספים שנגבו ומה היקף הריבית שנגבה, כדלקמן:

"הזוכה ימציא תחשיב אודות היקף הכספים שנגבו בגין שתי ההלוואות בגין נפתח תיק ההוצאה לפועל. הלוואה מיום 3.9.2018 ומיום 9.1.2019 ובחישוב יובהר, מה היקף הריבית שנגבה. האמור יבוצע בתוך 60 ימים." (להלן: "ההחלטה שניתנה בתום הדיון השלישי").

105. יובהר, כי רשם ההוצאה לפועל נעתר לבקשת הזוכה לספק את המידע הנדרש בתוך פרק זמן של 60 ימים, הגם שמדובר בתקופה ממושכת יתר על המידה שכן מדובר במידע שעל הזוכה היה לספק בלחיצת כפתור בעידן המידע ובתוך שניות ולכל היותר דקות. זאת, בשים לב שעסקינן בתיק סגור אשר מלוא הכספים נגבו. קרי, המידע היה אמור להיות בידי הזוכה טרם פתיחת תיק ההוצאה לפועל.

106. בסופו של יום הזוכה לא נזקקה למלוא שישים הימים ולאחר 51 ימים (ביום 27.7.2021) המציאה לתיק ההוצאה לפועל את התחשיב וזוהי תשובתה להחלטה שניתנה בתום הדיון השלישי (כהגדרתה לעיל), כדלקמן:

"3. בהתאם להחלטת כב' רשם ההוצל"פ מיום 6.6.2021 הריני להבהיר, כדלקמן:

א. כזכור, מסמכי ההלוואה וכן מסמכי הנה"ח מלאים (לרבות כרססת וקבלות וחשבוניות) הומצאו לכב' רשם ההוצל"פ, זה מכבר במסגרת תגובות הזוכה עד כה.

ב. ביום 3.9.2018 הועמדה לחייב הלוואה בקרן של ₪ 14,520. בגין הלוואה זו שולם בפועל ₪ 16,340 בלבד בתקופה של 16 חודשים. היקף הריבית שנגבה מהחייב הינו לפיכך כ- 13% לשנה... יובהר כי בגין הלוואה זו לא נזקף כל סכום נוסף אשר שולם בהוצל"פ.

ג. כמו כן, ביום 9.1.2019 הועמדה לחייב הלוואה בקרן של ₪ 17,000. בגין הלוואה זו שולם בפועל ₪ 1,900 בלבד בתקופה של 4 חודשים. היקף הריבית שנגבה מהחייב לפיכך, הינו כ- 0% לשנה... עם זאת, בגין הלוואה זו נזקף בהמשך (בחלוף 18 חודשים מהפיגור) מלוא הסכום (₪ 26,479) ששולם בהוצל"פ ביום 28.10.2020, בקיזוז הוצאות הליכי הגביה (אגרות והוצאות בסך 838 ₪ ושכ"ט עו"ד בסך 6,176 ₪ כולל מע"מ). על כן יובהר לשלמות התמונה כי היקף הריבית שנגבה מהחייב בפועל בגין הלוואה זו הינו בהתאם כ- 12% לשנה..."

107. לאחר שפרסתי את מלוא התמונה, הרחבתי למעלה מן הצורך והשקעתי שלושה דיונים בבירורים, הגישה הזוכה את התגובה להחלטה שניתנה בתום הדיון השלישי בה היא נדרשה להסביר את התחשיב אודות היקף הכספים שנגבו בגין שתי ההלוואות מיום 3.9.2018 ומיום 9.1.2019, בגין נפתח תיק ההוצאה לפועל, וכן להבהיר את היקף הריבית שנגבה.

108. אפרט כעת את תגובת הזוכה להחלטה שניתנה בתום הדיון השלישי ואומר שבסופו של המסע הארוך נותרתי עם שאלות רבות ללא תשובות מהזוכה.

109. בסעיף 3 ב' לתגובה להחלטה שניתנה בתום הדיון השלישי מצהירה הזוכה, כדלקמן :
"ב. ביום 3.9.2018 הועמדה לחייב הלוואה בקרן של 14,520 ₪ בגין הלוואה זו שולם בפועל 16,340 ₪ בלבד בתקופה של 16 חודשים. היקף הריבית שנגבה מהחייב הינו לפיכך כ- 13% לשנה... יובהר כי בגין הלוואה זו לא נזקף כל סכום נוסף אשר שולם בהוצל"פ."

תגובה זו מלמדת, שחור על גבי לבן, כי הזוכה מודה שההלוואה מיום 3.9.2018 נפרעה באופן שוטף בפרק זמן של 16 חודשים, והלכה למעשה, הסכום ששילם החייב בגין החוב בתיק ההוצאה לפועל כלל לא נזקף לתשלום ההלוואה הזאת.

110. אם כך, לא ברור כלל מדוע נשלח לחייב מכתב התראה ביום 19.5.2019 (נספח לתגובת הזוכה מיום 22.4.2021) בגין הפרת ההלוואה מיום 3.9.2018.

111. הודאת הזוכה כאמור לעיל עומדת בניגוד גמור להצהרות קודמות. הזוכה הציגה גרסאות שונות לחוב בגינו נפתח תיק ההוצאה לפועל, כדלקמן :

גרסה ראשונה - הזוכה הצהירה כי החייב עמד בתנאי תשלום הסכם ההלוואה מיום 3.9.2018 לפרק זמן של 16 חודשים. על פי הסכם ההלוואה התשלום הראשון חל בחודש אוקטובר 2018 ובנוסף, תקופת ההלוואה קבועה ל- 24 חודשים. דהיינו, הזוכה הצהירה שהחייב פרע את ההלוואה בפרק זמן של 16 חודשים וסיים לשלמה בחודש ינואר 2020. הזוכה כלל לא הציגה הסכמות אחרות להקדמת תשלומים. יתכן שזקיפת תשלומים להלוואה זו גרמו להפרה של ההלוואה השנייה.
אם כך, כלל לא ברור כיצד בהסדר החוב מיום 22.11.2019 צוין כי החייב לא עומד בתשלומי ההלוואות. בהתאם להצהרת הזוכה, החייב המשיך לעמוד בהחזרי ההלוואות גם אחרי שעמד בהסדר החוב.

גרסה שניה - עיון בבקשת הביצוע מעלה, כי הזוכה פתחה את תיק ההוצאה לפועל בגין שטר החוב שניתן בגין ההלוואה מיום 9.1.2019, ולא בגין ההלוואה מיום 3.9.2018. וכן צירפה את הסכמי שתי ההלוואות (מיום 3.9.2018 ומיום 9.1.2019), אם כך מדוע מצאה לעשות כן הזוכה כאשר ההלוואה מיום 3.9.2018 נפרעה בתוך 16 חודשים, זמן רב טרם פתיחת תיק ההוצאה לפועל.

גרסה שלישית - לבקשת הביצוע צורף מסמך הנושא כותרת גבייה מיום 4.9.2019 ובכתב יד של הזוכה נכתב, כדלקמן :

"עובד טבע
ביוני 2019 כבר כמעט והיה אצלך, אבל ברגע האחרון הפקיד וויתרנו לו. לא עוד.
הוא לקח המון הלוואות, ותמיד היה בעייתי בהחזר שלהם.
אני רוצה להשעין את מירב התיק על ההלוואה מול מיכאל תדלה – הערב שלו. כיוון ששם הסיכוי לגביו הכי טוב. (ההדגשות אינן במקור – הח"מ).
כעקרון לקח 3 הלוואות:
9.1.2019 – עם מיכאל תדלה = 17,000

(יש להוסיף פיצוי מוסכם) $17,250 = 3 * 5,750$.
שאר ההלוואות החזיר, נשאר עם יתרה לסילוק של 4,760 ₪.
" $22,010 = 17,250 + 4,760$ ₪.

ישאל הקורא: מה המשמעות של אמירת הזוכה כי הוא "רוצה להשעין את מירב התיק על ההלוואה מול מיכאל תדלה הערב שלו. כיוון ששם הסיכוי לגביו הכי טוב"? (להלן: "סיכום גבייה"). האם תיק ההוצאה לפועל לא אמור להיפתח בגין ההלוואה שהופרה, האם למעשה מנסים להשעין חיובים שאינם קשורים להלוואה מיום 9.1.2019 להלוואה הזו על מנת לגבות כספים ולהפעיל לחץ פסול על הערב, כאשר זה האחרון ערב רק להלוואה מיום 9.1.2019. ניתן ללמוד שבזמן שהחייב עומד בהלוואה מיום 3.9.2018 קצה נפשה של הזוכה בהסדרי התשלום של החייב והיא החליטה להעמיד לפירעון מיידי את ההלוואה מיום 9.1.2019. התנהלות הזוכה מטילה צל גדול מאוד על השאלה האם בכלל מלכתחילה התיק נפתח בתום לב כנגד החייב. הרי התנהלות הצדדים מהיום הראשון של מערכת היחסים ביניהם היא שהחייב משלם בהתאם ליכולות שלו והזוכה למעשה הסכימה להתנהלות זאת בשתיקה והמשיכה להעמיד הלוואות לחייב. האם ניתן ללמוד מכך שהחייב הפר את הסכם ההלוואה כאשר הלכה למעשה תמיד שילם את ההלוואות. בגין איזו הלוואה נותרה יתרה לסילוק של 4,760 ₪, כאמור בסיכום הגבייה, ומדוע הזוכה לא הצהירה על זה בפתח הבקשה ולמעשה ביקשה לנקוט בהליכים כנגד הערב בגין סכומי הלוואה שהערב כלל לא היה ערב להם ואף המציאה לו אזהרה בתיק. דברים חמורים מאוד כשלעצמם!

גרסה רביעית - בתשובת הזוכה מיום 16.11.2020 מצהיר ב"כ הזוכה [REDACTED] ומציין כי "1. ביום 9.1.2019 נטל המשיב (החייב 1) הלוואה מאת המבקשת. להבטחת התחייבויותיו כלפיה מסר המשיב שטר חוב בחתימתו ובחתימת ערב מטעמו (החייב 2) (ר' הסכם הלוואה ושטר החוב צורפו כחלק בלתי נפרד מבקשת הביצוע). 2. החייב הפר בהמשך את הסכם ההלוואה וכל פניית נציגי המבקשת להסדיר את התשלום אל הועילו וחרף התחייבויותיו המפורשות לא טרח לעשות כן."

גרסה חמישית - בפרוטוקול הדיון מיום 23.12.2020 מצהיר ב"כ הזוכה, כדלקמן: עמ' 1 ש' 18 – 21 "היה לחייב לפי המסמכים כאן שתי הלוואות. היתרה של ההלוואות במועד שזה הועבר אליי זה היה 22,010 ₪. מקריא מהמסמך שכתוב בכתב היד. הלוואה ב- 9.1 – 17,000 ₪ בפריסה, יתרה קודמת – היה מחזור כנראה." עמ' 1 ש' 27 – 37 ועמ' 2 שורות 4-1 "17,000 ₪ סה"כ שתי ההלוואות. למועד שבו זה הועבר אלי היתרה הייתה 22,010 ₪. אין לי בדיון כאן את כל המסמכים... יש פה תדפיסים של ההלוואות וגם את ההלוואה השניה. כתוב למטה – על הלוואה אחת נשאר לו יתרה של כ- 17,000 ₪ והשניה כ- 4,500 ₪ שתיהן צורפו. אין לי כרגע את הכרטסת של הלקוח, אבל מדף הגבייה שכן יש זה מה שכתוב. הלוואה אחת 17,250 יתרה והשניה 7,160 ₪. ברגע שהוא הפר את ההסכם יש פיצוי מוסכם והחוב האמיתי הוא 27,010 ₪ כשזה הועבר לטיפול. שטר החוב בסה"כ 25,900 ₪, הוא כבר קיבל הנחה במועד שהתיק נפתח."

ב"כ הזוכה אף הצהיר בדיון יום 23.12.2020 בעמ' 3 (ש' 9-8) לפרוטוקול "5,000 ₪ זה פיצוי מוסכם. גם כאן הלכנו לקראתו, היה פיצוי מוסכם לשתי ההלוואות לא לאחת".
כפי שצינתי לעיל, הלכה למעשה התיק נפתח כנגד הערב מיכאל תדלה על חלק חוב מהסכם הלוואה שהוא כלל לא היה ערב. דהיינו, הזוכה במודע ביקש להשעין חוב על הערב למרות שזה האחרון כלל לא ערב לו.
ואילו כעת מצהיר הזוכה (תגובה להחלטה שניתנה בתום הדיון השלישי) כי ההלוואה מיום 3.9.2018 נפרעה והחוב שנגבה בתיק ההוצאה לפועל כלל לא שימש לתשלום הלוואה זו.

גרסה שישית - בתגובה להחלטה מיום 27.12.2020 חזר ב"כ הזוכה בתגובה על כך כי "קרן החוב לזוכה בגין יתרת ההלוואות למועד פתיחת התיק דנן עמדה ע"ס 22,010 ₪. והתיק נפתח בסכום הנקוב בשטר החוב, קרי ע"ס 25,900 ₪ בלבד (ר' מסמכי בקשת הביצוע ומסמכי הוכחת החוב שצורפו לתצהיר הזוכה)" ולמעשה ההפרש בין הסכומים הוא דרישתו לפיצוי מוסכם.

גרסה שביעית - בתצהיר הזוכה אשר צורף לתגובה להחלטה מיום 27.12.2020 הצהירה הזוכה, כדלקמן:

3. בפתח דבר אציין כי עוד קודם להלוואות דנן, החייב נטל הלוואות רבות מהזוכה מבלי שהייתה לו כל טרזניה כלפיה - נהפכו, למרות שנהג לאחר בתשלומים, הזוכה התחשבה בחייב אינספור פעמים, אפשרה לו פעם אחר פעם דחיית תשלומים, העמידה לו הלוואות גישור ובהזדמנויות שונות אף מחזרה לו הלוואות, הכל לפני משורת הדין ולבקשתו, על מנת לאפשר לחייב לעמוד בהתחייבויותיו מבלי להידרש להליכים.
4. כך היה גם בנוגע להלוואות דנן. עובר ליום 3.9.2018 נטל החייב הלוואה בסך 14,520 ₪ במונחי קרן (מחזור + סכום נוסף), ובהמשך ביום 9.1.2019 נטל הלוואה נוספת של 17,000 ₪ במונחי קרן. להבטחת התחייבויותיו בהלוואות אלה מסר החייב שטרי חוב.
5. בין לבין, החייב נטל הלוואות גישור / מחזור נוספות ביום 13.11.2018 (5,700 ₪) וביום 19.12.2018 (3,000 ₪). ולמרבה הצער, החל מיולי 2019 חדל החייב לשלם כליל, הגם שהזוכה הלכה לקראתו והעמידה לו הלוואות גישור נוספת ביום 8.7.2019 (5,700 ₪). הלוואות אותן "שכח" החייב לציין בדיונים בתיק זה.
6. בהמשך, כל פניות נציגי הזוכה אל החייב (לרבות אני) להסדיר את חובו לזוכה לא הועילו, אשר עמד באותו השלב ע"ס של 20,010 ₪ בגין ההלוואות נשוא תיק זה."

גרסה שמינית - בפרוטוקול הדיון השלישי הצהיר ב"כ הזוכה כי תיק ההוצאה לפועל נפתח בגין יתרת שתי ההלוואות: "היא הורכבה מיתרה של שתי הלוואות ומרגע שהחייב הפר את הסכם הלוואה חלה גם ריבית פיגורים".

גרסה תשיעית - כפי שעולה מהכרטסת שהועברה על ידי הזוכה - עיון בכרטסת אשר הוצאה על ידי הזוכה ניתן ללמוד כי ביום בו הועבר מתיק ההוצאה לפועל לזוכה הסך של 26,479 ₪ עמדה לטובת החייב יתרה חיובית בכרטסת על סך של 19,915 ₪.

כפי שניתן לראות הזוכה משנה את גרסתה חדשות לבקרים, בחלק מהמקרים מצינתי כי תיק ההוצאה לפועל נפתח בגין ההלוואה מיום 9.1.2019 ובחלק מהמקרים מצהירה כי התיק נפתח בגין שתי ההלוואות (האחת מיום 3.9.2018 והשנייה מיום 9.1.2019). באחד התצהירים נרמז שהיו הלוואות גישור בין לבין, ואילו בתצהיר תגובה להחלטה בדיון

השלישי היא מצהירה כי ההלוואה מיום 3.9.2018 נפרעה ולמעשה התיק נפתח רק בגין ההלוואה מיום 9.1.2019.

ברור שאין לפני גרסה שניתן להבין ממנה בגין איזה חוב נפתח תיק ההוצאה לפועל, ממה מורכב סכום הפתיחה, האם הערב בתיק ערב למלוא החוב בתיק ומה המשמעות של יתרת הזכות בכרטסת וכיוצ"ב.

המשך ניתוח התגובה להחלטה שניתנה בתום הדיון השלישי

112. בסעיף 3.ג. לתצהיר התגובה להחלטה שניתנה בתום הדיון השלישי הצהירה הזוכה, כדלקמן:

"3.ג. כמו כן, ביום 9.1.2019 הועמדה לחייב הלוואה בקרן של 17,000 ₪. בגין הלוואה זו שולם בפועל 1,900 ₪ בלבד בתקופה של 4 חודשים. היקף הריבית שנגבה מהחייב לפיכך, הינו כ- 0% לשנה... עם זאת, בגין הלוואה זו נזקף בהמשך (בחלוף 18 חודשים מהפיגור) מלוא הסכום (26,479 ₪) ששולם בהוצל"פ ביום 28.10.2020, בקיזוז הוצאות הליכי הגביה (אגרות והוצאות בסך 838 ₪ ושכ"ט עו"ד בסך 6,176 ₪ כולל מע"מ). על כן יובהר להשלמת התמונה כי היקף הריבית שנגבה בפועל בגין הלוואה זו הינו בהתאם כ- 12% לשנה...".

113. לאחר שראיתי את סעיף 3 ג. לתצהיר כאמור לעיל שפשפתי את עיני בתדהמה הכיצד הזוכה גובה הוצאות גבייה: אגרות והוצאות בסך 838 ₪ ושכ"ט עו"ד בסך 6,176 ₪ כולל מע"מ. כאשר אזכיר שעסקינן בתיק שהתחיל בראשית מהעדר הזכאות של הזוכה לשכ"ט הוצאות ואגרות בעקבות הוראת שעה של תיקון 68 הידוע כתיקון קורונה.

114. הרי בהחלטה מיום 22.10.2020 קבעתי כי החייב ישלם את החוב בתיק בהתאם לסכומים שאינם כוללים זכאות לאגרות והוצאות ושכ"ט עו"ד בסכומים המתוארים בסעיף 3.ג. לתגובה להחלטה בדיון השלישי.

115. כל הברור בתיק החל בעקבות התנגדות הזוכה להכרה בחייב כחייב משלם.

116. על כן, לא ברור כיצד הזוכה הרהיבה עוז לגבות סכומים שאין לה כל זכאות לקבל אותם והזוכה כלל לא התריעה בפני החייב, בשום שלב, שהיא מתעתדת לגבות את הסכומים הללו. הזוכה כלל לא הציגה מכתב התראה בעניין.

117. דבר חמור שלעצמו שהזוכה ניסה לגבות בכפל שכ"ט והוצאות אגרה פעם אחת לפי שיטתה ופעם אחת בתיק ההוצאה לפועל.

118. לחלופין, ברור שמדובר בסכומים מומצאים אשר לא היה להם כל זכר ולראשונה באו לידי ביטוי בתגובה להחלטה בדיון השלישי דברים חמורים מאוד כשלעצמם.

119. כמו כן, הזוכה לא הזכירה במילה וחצי מילה כי היא גם גבתה פיצוי מוסכם על פי סעיף 6 להסכם ההלוואה מיום 9.1.2019 בסך של 5,000 ₪. על כך יורחב בהמשך.

אך בכך לא די.

פגם שישי – גביית פיצוי מוסכם וריבית מקסימאלית בניגוד לפסיקה ולהוראות חוק
הלוואות חוץ בנקאיות

120. בסעיף 6 ב. להסכמי שתי ההלוואות צוין כי לזוכה תקום הזכאות לפיצוי מוסכם בגין הפרת הסכם ההלוואה, כדלקמן:

6. הוצאות
6. ב. במקרה של הפרת ההסכם מצד הלווה מוסכם כי בנוסף לאמור לעיל ומבלי לגרוע לכל האמור לעיל ומבלי לגרוע מזכותו של הקרן לכל תרופה אחרת על פי הסכם זה ועל פי כל דין, לרבות פיצויים על הנזקים שנגרמו בפועל, וזאת בין אם בחרה הקרן בקיום ההסכם ובין אם בחרה בביטולו, תהיה החברה זכאית לדרוש פיצוי מוסכם מהלווה ללא הוכחת נזק בסך של 5,000 ₪ (ובמילים: חמשת אלפים שקלים חדשים) (להלן: "פיצוי מוסכם") הצדדים מצהירים כי לאחר שחישבו מצאו כי הפיצוי המוסכם האמור יהווה תשלום סביר והולם ביחס לנזק שייגרם לקרן עקב ההפרה מצד הלווה והטיפול בתוצאותיה, בנוסף לפירעון מלא של ההלוואה (ובכלל זה הריבית וריבית הפיגורים), וזאת ללא הוכחת נזק, ומבלי לגרוע מזכותה של הקרן לכל תרופה אחרת על פי הסכם זה ועל פי כל דין, לרבות פיצויים על הנזקים שנגרמו בפועל. (ההדגשות אינן במקור).

121. בפסק דינו של בית המשפט העליון - כב' השופט נ' הנדל ברע"א 6593/19 חיים דומני נ' אופק תיירות ונסיעות בע"מ (פורסם בנבו, 16.1.2020), נקבע כדלקמן:

"...אף על פי כן, כפי שמעידה כותרתו של סעיף 4 להסכם ההלוואה, שני הרכיבים המעוגנים בו – לרבות זה המכונה "פיצוי מוסכם" – הם למעשה "ריבית פיגורים" שעל הלווה לשלם. שעה שההסכם מבהיר שמדובר בשני רכיבים של ריבית הפיגורים, אין צורך להידרש לשאלה האם הגדרת תשלום בגין איחור בפירעון ההלוואה כ"פיצוי מוסכם" עשויה הייתה להוציא אותו מגדרי חוק הסדרת הלוואות – או שיש לבכר בחינה מהותית של התשלום (וראו, למשל, ת"א (שלום ת"א) 13734-08-14 נסיס נ' טופאל נכסים בע"מ, פסקה 83 (16.2.2017); תא"ק (שלום ת"א) 39964-07-13 כהן נ' בלס, פסקאות 52-56 (4.1.2016)). די בהגדרתו החוזית של הפיצוי המוסכם כאחד מרכיבי ריבית הפיגורים כדי להכפיף אותו להוראות חוק הסדרת הלוואות שמכוחן התערב בית המשפט המחוזי ביתר רכיבי הריבית – וללמד כי אין עילת התערבות בתוצאה אליה הגיע. עם זאת, אוסיף, בגדר למעלה מן הצורך, כי דעתי נוטה לגישה "המהותית", המסווגת כל תשלום המוטל על הלווה בגין ההלוואה כ"ריבית" לצורך חוק הסדרת הלוואות – ללא תלות בכינוי הפורמלי שהעניקו לו הצדדים. חוק הסדרת הלוואות נועד "למנוע ממלווים שאינם תאגידי בנקאי מורשה ומפוקח, לנצל את מצוקתם של צרכנים שאינם בעלי כוח מיקוח, ועקב כך מסכימים ללוות כספים בתנאים בלתי סבירים" (דברי ההסבר להצעת חוק הסדרת הלוואות חוץ בנקאיות, התשנ"ג-1993, ה"ח 2172, 116). גישה פורמליסטית, המאפשרת למלווים "לעקוף" את ההגנות הסטטוטוריות באמצעות משחקי מילים – דוגמת הגדרת ריבית פיגורים כ"פיצוי מוסכם" – תרוקן את החוק מתוכנו, תחטא לתכליתו, ולכן נראה שאין להשלים עמה. ככלל, במצבים שבהם בחינה מעשית ומהותית של התשלום מלמדת שמדובר בריבית העולה על השיעור המותר, בית המשפט יוכל להתערב בעניין, יהיה אשר יהיה הכינוי שהעניקו הצדדים לתשלום זה. (ההדגשות אינן במקור - הח"מ).

122. כפי שציינתי לעיל, הוראת תיקון 5 לחוק אשראי הוגן נוגעת להעלאת תקרת הריבית (ביחס לריבית המקסימלית לפי חוק הלוואות חוץ בנקאיות) הייתה בתוקף לגבי הזוכה, בעלת רישיון להעניק אשראי חוץ בנקאי, כבר ביום 9.10.2017, טרם מתן ההלוואות.

123. בכל מקרה אין בידי לקבל את הצהרת הזוכה בסעיף 3.ג. לתגובה להחלטה שניתנה בתום הדיון השלישי אודות גביית ריבית מקסימלית של 12% לשנה, וחזקה שיחד עם סכום הפיצוי המוסכם, גובה הריבית שהוסכם ונגבה גבוה מונים מהסכום החוקי אשר ניתן לגבייה, וזאת בניגוד לחוק הסדרת הלוואות חוץ בנקאיות.

124. שאלתי את ב"כ הזוכה בדיון השלישי מדוע הזוכה גובה פיצוי מוסכם החורג מהריבית (עמ' 4 לפר' תחת הכותרת הערת רשם). על כך השיב ב"כ הזוכה כי **"בהסכמי שכירות רשום שאם אתה לא משלם אפשר להיכנס לבית ולהוציא דברים"** על כך השבתי בדיון **"אתה גוף, אחת החברות הגדולות. אני לא חושב שזה ראוי לבוא ולהוסיף את הסעיף הזה בניגוד לחוק."**

125. בעניין זה אוסיף, כי הזוכה אשר קיבלה רישיון למתן אשראי חוץ בנקאי, זוכה מקצועית אשר מיוצגת על ידי ייצוג משפטי, חזקה שתפעל בהתאם להוראות מערכות החוקים והכללים החלים עליה וחזקה שתפעל בתום לב ותנהל את הליכי הגבייה בהגינות.

126. גם אם נלך לשיטתה של הזוכה ונחשוב לרגע שהדבר נועד רק להוות "איום", הרי בפועל הזוכה, על פי הצהרתה, מימשה את האיום ופתחה את תיק ההוצאה לפועל עם רכיב של פיצוי מוסכם, אשר כלל אין לה זכאות וכלל לא התכוונה לגבות לפי שיטתה. ולמעשה נכנסה הביתה והוציאה את הדברים ללא כל אישור.

127. יתרה מזאת, גם הזוכה עצמה הצהירה בסעיף 7 בתגובה להחלטה מיום 27.12.2020 **"יושם אל לב כי סעיף 6.ב. 'להסכמי הלוואות דנן קובע כי במקרה של הפרה יסודית מצד החייב יחול פיצוי מוסכם 5,000 ₪ (ובענייננו 10,000 ₪ בגין שני הסכמים). כמו כן, בסעיף 1.ו. להסכמים וכמפורט בשטר החוב, חלה על החייב ריבית פיגורים בשיעור של 17% לשנה (ר' מסמכי הלוואות בנספח ו' להלן)".** ובסעיף 8. **"משכך, נשלחה לחייב התראה טרם נקיטת בהליכים ובעקבות מסירתה פנה לב"כ הזוכה ונחתם עימו הסכם פשרה לפיו החייב קיבל הנחה משמעותית של כ- 10,000 ₪ על חובו המלא דאז וכן פריסה ל- 18 תשלומים".** ובסעיף 9 מדגישה הזוכה **"יודגש כי זאת לאחר שהחייב שוחח איתי טלפונית והנחתי את ב"כ הזוכה לחתום עימו על ההסדר המיטיב הנ"ל, מאחר והשתכנעתי מדבריו שהייתה לו בעיה נקודתית והוא לא התכוון להפר את התחייבויותיו – דבר שהסתבר בהמשך כטענות כזב מצדו, שכן גם את הסכם הפשרה הנ"ל הוא לא טרח לקיים ולא שילם דבר."**

128. הצהרת ב"כ הזוכה ביחס לעניין הפיצוי המוסכם יוצרת רושם לפיו הזוכה התייחסה אל הפיצוי המוסכם כסנקציה שהיא לא מתכוונת לממשה. בניגוד לכך, בפועל, הזוכה פעלה לקיים את הוראת הפיצוי המוסכם.

129. התייחסות הזוכה אל נושא הפיצוי המוסכם אינה אחידה. הזוכה השתמשה בפיצוי המוסכם ככלי לגביית חובה, ראתה אותו ככלי לגיטימי וכמנוף לחץ לגבייה ובהמשך אף כסוכריה לחייב. מחד, התריעה בפני החייב במסגרת מכתבי התראה בדבר פיגור תשלומי הלוואה וכי ככל ולא ישלם את הפיגורים אזי יתווסף פיצוי מוסכם על סך של 5,000 ₪

ומאיך נראה כי, אותה הנחה למעשה שניתנה לחייב בגין סך של 10,000 ₪, עת חתמו על הסדר החוב, היא למעשה סכומי הפיצוי מוסכם אשר ממילא לא קמה לזוכה הזכות לגבות אותם או שעל פי הצהרת בא כוחה כלל לא התכוונה לגבות אותם.

130. למעשה, ההשוואה אשר עשתה הזוכה בין פיצוי מוסכם בהסכמי ההלוואה לבין סעיף פינוי חפצים מהדירה בהסכמי השכירות (ככל שקיים אחד כזה) אינה נכונה ואינה רלבנטית ואינה מתאימה לזוכה מקצועית אשר פועלת על פי רישיון.

פגם שביעי - הזוכה העמידה גרסאות שונות לסטטוס החייב לאחר קבלת התקבול מתיק ההוצאה לפועל

131. מעיון בכרטיס, אשר הומצאה לתיק (נספח לתגובה מיום 22.4.2021) על ידי הזוכה, עולה כי לאחר קבלת התשלום ששולם על ידי החייב בתיק ההוצאה לפועל, בסך של 26,479 ₪, נותר החייב ביתרת זכות אצל הזוכה בסך של 19,915 ₪, ולאחר העברת סך של 269 ₪ היתרה החיובית בכרטיס עמדה על סך של 20,184 ₪.

132. בסעיפים 6 ו-8 בהחלטתי מיום 14.2.2021 הוריתי לזוכה להגיב, כדלקמן:

"6. הזוכה מצהיר בתצהירו כי בהסכם הפשרה מיום 22.11.2019 נקבע בהואיל השלישי כי נכון למועד חתימת ההסכם החוב עומד על סך של 35,705 ₪. עיון בכרטיס הנהלת החשבונות מעלה כי ביום 28.10.2019 עמד חובו של החייב על סך של 6,564 ₪."

"8. עיון בכרטיס שצורפה עלה כי ביום 28.10.2019 עמדה יתרת החוב על סך של 6,564 ₪ ואלו כעת לאחר ההעברה מתיק ההוצאה לפועל ביום 8.11.2020 בסך של 26,479 ₪ החייב נמצא ביתרת זכות בסך של 19,915 ₪. הזוכה יבהיר עניין זה."

על כן, השיבה הזוכה בתגובה מיום 22.4.2021 בסעיפים 4.6 ו-4.8, כדלקמן:

"4.6. סעיף 6 להחלטה – בכל הכבוד הראוי, כב' הרשם שגה בהבנת הנתונים. כאמור, יתרת החוב לזוכה עובר לשנת 2019 הייתה ע"ס 22,010 ₪ במונחי קרן, ובתוספת ריבית פיגורים ופיצוי מוסכם אגרת פתיחת תיק ושכ"ט פסוק כ- 35,705 ₪.... כיום מופיעה בכרטיס הנה"ח יתרה בסך 6,564 ₪ וזאת לאחר התשלום בסך 26,479 ₪ שביצע החייב לתיק ההוצל"פ ביום 8.11.2020. (ההדגשה אינה במקור – הח"מ)."

"4.8. סעיף 8 להחלטה – היתרה בכרטיס הנה"ח (6,564 ₪) היא לאחר התשלום בסך 26,479 ₪ שביצע החייב לתיק ההוצל"פ ביום 8.11.2020 (ולא כפי שצוין בהחלטה כאילו זו הייתה היתרה עובר ליום 28.10.2019). ר' האמור בסעיף 4.6 לעיל וכן כרטיס הנה"ח מבוקרת נספח א' לעיל."

133. בדיון השלישי שוב ביקשתי לברר את הסוגיה כאמור לעיל, כדלקמן:

כמצוין בעמוד 7 לפרוטוקול הדיון השלישי:

"הערת רשם:

איך יכול להיות שבסוף אחרי שאתה מקבל כסף מהוצאה לפועל יש זכות בכרטיס? לאמירה זאת לא ניתנה תשובה ברורה ובהמשך הדיון שוב ביקשתי לברר.

עמ' 7

הערת רשם:

אתה מסיים את התיק, אחרי שמעבירים כסף מההוצאה לפועל יש יתרת זכות?
:

היא מלמדת על חשבונות שצריך להוסיף.

הערת רשם:
היה מינוס, נכנס כסף ונשאר פלוס.”

בהעדר תשובה ברורה של מר יופה נכנס לתמונה ב"כ הזוכה והחלו שניהם לסירוגין ליתן תשובה לשאלה וטענו, כדלקמן:

עמ' 8 לפר'
”ב”כ הזוכה:
יש פער בין החוב אצלי לבין החוב כמו שטען בכרטיסת.”
”

אני חושב שאני מחזיק חלק מהפתרון.
היא מנפיקה עמלות, הפלוס מתאפס ברגע שיוצאת חשבונית. (ההדגשה אינה במקור - הח"מ).

ב”כ הזוכה:
כל הדרך היה במינוס, היה חייב כל הזמן, ביום שהתנהלו תיקי הוצאה לפועל ספטמבר 2019, הוא היה חייב כסף.

”
פה מנוהל אך ורק קרן ולא עמלות, החשבונית יכולה להוציא מתי שאנחנו מחליטים להוציא אותה, בסוף שנה לאחר המלצה אנחנו מחליטים אם להפיק חשבונית או לא, זה יצא ב- 2021, זה בהתאם לחישוב.
הרגולטר לא הסדיר את לוח הסילוקין, הסכם ההלוואה זה הדבר הראשון שהוא סידר. יש מפקח על הבנקים שהוא אומר להם זה ממלכה אחת, ויש נותני שרותי האשראי.:

134. להלן יובא החלק הרלבנטי מהכרטיסת, כדלקמן:

6/4/2021 18:08		24 קרדיט מימון ח.פ. 515323137											
יתרה (שקל)	חובה / זכות (שקל)	תמחיר	פרטים	אסמ' 2	אסמ'	ת.ת.ערך	ת.אסמכ	ח.ת.נגדי	ח.ת.נגדי	מנה	ח.ת.נגדי	מנה	ח.ת.נגדי
		29	200318										
-6,564.00	1,200.00		ק. הפקדה ישירה לבנק	5279	6141	02/09/19	28/10/19		12004	108	95905	48939	
19,915.00	26,479.00		העברה בין לקוחות	0	3187	08/11/20	08/11/20		200797	156	161451	83022	
20,184.00	269.00		העברה בין לקוחות	0	3542	18/01/21	18/01/21		200797	168	171335	88034	
0.00	20,184.00		חשבונית	0	4248	14/02/21	14/02/21	חשב	60030	171	174334	89652	

135. ניתוח השורה הראשונה (תחת טור כותרת מספר 48939) מלמד שסך של 1,200 ₪, תחת טור הזכות, שהופקד על ידי החייב (תאריך ערך 2.9.2019) - הפחיתו את החוב בסך של 1,200 ₪ ונותרה **יתרת חוב במינוס**, תחת טור היתרה, על סך של 6,564 ₪ (-).

136. ניתוח השורה השנייה (תחת טור כותרת מספר 83022) מלמד שסך של 26,479 ₪ (התקבול מתיק ההוצאה לפועל), תחת טור הזכות, גרם ליתרה חיובית, תחת טור היתרה, בסך של 19,915 ₪ ולאחר העברת סך של 269 ₪ (תחת טור כותרת 88034) היתרה החיובית עמדה על סך של 20,184 ₪.

137. לאחר הוצאת חשבונית הנושאת את הכותרת עמלות התאפסה יתרת החוב.

138. הצהרת הזוכה בדיון השלישי בעמ' 8 לפרוטוקול **”פה מנוהל אך ורק קרן ולא עמלות”** מעלה תהיות אודות חוב קרן נטען בסך של 22,010 ₪ במועד הסמוך לחתימת הסדר החוב ביום 22.11.2019, טרם פתיחת תיק ההוצאה לפועל. חוב קרן זה אינו עומד בקנה אחד עם

הכרטסת, כאשר במועד הסמוך לחתימת הסדר הפשרה (לאחר מועד קבלת תקבול אחרון מהחייב ביום 2.9.2019) עמדה יתרת החוב בסך של 6,564 ₪ קרן!

139. ובאופן דומה יתרת חוב קרן על סך של 6,564 ₪ טרם פתיחת תיק ההוצאה לפועל אינה זהה לחוב הקרן בגינו נפתח תיק ההוצאה לפועל בסך של 26,285 ₪.

140. הלכה למעשה, הצהרת הזוכה אינה עומדת בקנה אחד עם העובדות ועם הקריאה של כרטסת הנהלת החשבונות כפי שבוצעה לעיל וכן עם הצהרתה כי הכרטסת מציגה רק סכום קרן, שעה שסכומי הקרן הנטענים (בהסדר החוב, בתיק ההוצאה לפועל) אינם מתיישבים עם כרטסת הנה"ח.

141. טרם התשלום מתיק ההוצאה לפועל עמדה יתרת חוב שלילית על סך של 6,564 ₪ וזאת ניתן לראות באופן ברור מהכרטסת. רק לאחר קבלת התשלום מתיק ההוצאה לפועל בסך של 26,479 ₪ הופחתה יתרת החוב, ולמעשה נוצרה יתרת זכות בסך של 19,915 ₪ (לאחר מכך הועבר סכום נוסף של 269 ש"ח אשר העמיד את יתרת הפלוס על סך של 20,184 ₪), המגלמת למעשה את העמלות הנטענות על ידי הזוכה כאמור בעמוד 8 לפר' "...**היא מנפיקה עמלות, הפלוס מתאפס ברגע שיוצאת חשבונית**".

142. יתרה מזאת, אין בידי לקבל את הצהרת הזוכה בסעיף 4.8 לתגובה להחלטה מיום 14.2.2021 כי היתרה השלילית בכרטסת הנה"ח (6,564 ₪) היא לאחר התשלום בסך של 26,479 ₪ שביצע החייב לתיק ההוצאה"פ ביום 8.11.2020. כל בר דעת מבין שהצהרה זו עומדת בניגוד גמור לניתוח של כרטסת הנהלת החשבונות (מלמעלה למטה), כאמור לעיל, וכן בניגוד להצהרת הזוכה בדיון השלישי, שהפלוס מתאפס ברגע שיוצאת חשבונית (עמ' 8 לפר' ש' 6). אכן הפלוס בסך של 20,184 ₪ התאפס לאחר שיצאה חשבונית מספר 4248 מיום 14.2.2021 הנושאת הערה "**עבור חשבוניות עסקה שיצאו בגין עמלות**" (להלן: "**החשבונית**").

דהיינו, לו גרסת הזוכה הייתה נכונה, כי הסך של 6,564 ₪ היא למעשה יתרה שלילית שנוצרה לאחר התשלום בסך של 26,479 ₪ הרי שמדוע תצא חשבונית בסך של 20,184 ₪. אם לפנינו יתרה חיובית, אז לפי שיטת הזוכה הרי שמדובר בעמלות, והזוכה הייתה צריכה להנפיק חשבונית על סך 6,564 ₪ בגין עמלות, שהן למעשה הריבית בגין מתן ההלוואה / הלוואות, ריבית לה הזוכה אינה זכאית כפי שיפורט בהרחבה בהמשך.

ולא כך הדבר, החשבונית יצאה על סך של 20,184 ₪ עמלות בגין יתרה חיובית. הרי אם מדובר ביתרה שלילית ברור שלא תונפק חשבונית. המשמעות שעדיין יש יתרת חוב בסך זה ולכן אין מקום להנפק חשבונית כזאת.

לאחר התקבול מההוצאה לפועל בסך של 26,479 ₪ נוצרה יתרת זכות בסך של 19,915 ₪ וחיבור של סכום נוסף בסך של 269 ₪ יצר יתרה חיובית בסך של 20,184 ₪ ועל סך זה יצאה החשבונית.

כל חישוב מתמטי אחר, שרק לאחר קבלת התקבול מההוצאה לפועל נותרה יתרת זכות שלילית / חיובית בכרטסת, אינו עומד בסכום החשבונית, שהוא תוצאה של חישוב אריתמטי פשוט.

143. נשאלת השאלה לאיזו גרסה ניתן לתת אמון כאשר גרסאות הזוכה משתנות חדשות לבקרים ונתמצת אותן (יאמר כבר עתה לא ניתן ליתן אמון בשום גרסה אלא בגרסה אחת בלבד אליה אתייחס בהמשך להחלטה זו):

פעם אחת הזוכה טענה "שבכל הכבוד הראוי, כב' הרשם שגה בהבנת הנתונים" (סעיף 4.6 לתגובה מיום 22.4.2021), והיתרה בכרטסת הנה"ח בסך של 6,564 ₪ וזאת לאחר התשלום בסך 26,479 ₪ שביצע החייב לתיק ההוצל"פ ביום 8.11.2020.

פעם שניה טענה הזוכה במהלך הדיון השלישי כי היתרה בכרטסת מצביעה על קרן החוב וככל שיש יתרה הרי שהיא תתאפס לאחר הוצאת חשבונית בגין עמלות. אכן יצאה החשבונית התומכת בטיעון זה.

פעם שלישית טענה הזוכה בדיון השלישי (ר' עמ' 8 לפרוטוקול) "פה מנוהל אך ורק קרן ולא עמלות" אם כן, מדוע אין ביטוי לקרן החוב בכרטסת.

פעם רביעית טענה הזוכה בתגובה להחלטה בדיון השלישי בסעיף 3 ג., כדלקמן:

"כמו כן, ביום 9.1.2019 הועמדה לחייב הלוואה בקרן של 17,000 ₪. בגין הלוואה זו שולם בפועל 1,900 ₪ בלבד לתקופה של 4 חודשים. היקף הריבית שנגבה מהחייב לפיכך, הינו כ- 0% לשנה... עם זאת בגין הלוואה זו נזקף בהמשך (בחלוף 18 חודשים מהפיגור) מלוא הסכום (26,479 ₪) ששולם בהוצל"פ ביום 28.10.2020, בקיזוז הוצאות הליכי הגביה (אגרות והוצאות בסך 838 ₪ ושכ"ט עו"ד בסך 6,176 ₪ כולל מע"מ). על כן יובהר לשלמות התמונה כי היקף הריבית שנגבה מהחייב בפועל בגין הלוואה זו הינו בהתאם כ- 12% לשנה..".

ופעם חמישית, בפרוטוקול הדיון השלישי בעמ' 9, מצהירה ב"כ הזוכה, כדלקמן:

"החוב כפי שאדוני מציין בכרטסת הוא רק במונחי קרן, זה מה שמנכ"ל החברה הסביר. אני מפנה לתגובה האחרונה שלנו, זה דף הגבייה של הזוכה יתרה 22,010 ₪ מורכבת משתי הלוואות."

144. לא ניתן לתת אמון בגרסת הזוכה שנטענה במענה להחלטה שניתנה בתום הדיון השלישי אודות סטטוס החייב והחוב לאחר קבלת התקבול מתיק ההוצאה לפועל. שעה שמדובר בחישוב שנוצר רק לאחר ההחלטה ועומד בסתירה לכל הטענות של הזוכה לגבי החוב כפי שעולה בבירור מההחלטה.

145. הגרסה היחידה בה ניתן לתת אמון היא הגרסה שעולה מהאסמכתאות שצורפו ולא מהפרשנות שמעניקה להם הזוכה. דהיינו, לאחר קבלת התקבול מההוצאה לפועל בסך של 26,479 ₪ וסך נוסף של 269 ₪ שבא לידי ביטוי בכרטסת, נוצרה יתרה חיובית בסך של 20,184 ₪ בגינה הוצאה חשבונית בגין קבלת עמלות, כהגדרתה לעיל.

146. הלכה למעשה, בגין יתרת חוב שלילית בסך של 6,564 ₪ ביום 2.9.2019 נגבו עמלות בסך של 20,184 ₪ שהן למעשה ריבית. לא יכול להיות ספק שריבית זו חורגת עשרות מונים מהריבית המותרת לגבייה על ידי הזוכה על פי חוק הלוואות חוץ בנקאיות.

פגם שמיני - הזוכה גבתה ריבית בניגוד לתיקון 50 לחוק ההוצאה לפועל ולחוק הסדרת הלוואות חוץ בנקאיות

147. תיקון 50 לחוק ההוצאה לפועל הוסיף את סעיף 6 (ב) (1), כדלקמן :

”6.(ב) (1) על אף האמור בכל דין או הסכם, הוגשה בקשה לביצוע פסק דין או שטר בחלוף שנה מהמועד שבו היה אפשר להגישה לביצוע בלשכת ההוצאה לפועל לפי פסקה (2) יתווספו לסכום הקבוע בפסק הדין או בשטר, לפי העניין, רק הפרשי הצמדה וריבית, כהגדרתם בסעיף 1 לחוק פסיקת ריבית והצמדה מהמועד שבו היה אפשר להגיש את הבקשה לביצוע בלשכת ההוצאה לפועל ועד למועד שבו הוגשה הבקשה לביצוע ואולם –

(א) נקבעו בהסכם הפרשי הצמדה אחרים – יווספו הפרשי הצמדה כפי שנקבעו בהסכם;

(ב) הריבית לא תעלה על ריבית מכח הסכם או מכח הדין;

(2) לעניין סעיף קטן זה, יראו את המועדים כמפורט להלן כמועד שבו היה אפשר להגיש בקשה לביצוע ללשכת ההוצאה לפועל:

(א) לעניין פסק דין – לאחר שחלף המועד שנקבע בפסק הדין לביצועו, ואם לא נקבע מועד כאמור – לאחר שחלפו 30 ימים מיום מתן פסק הדין גם אם ניתן שלא במעמד החייב;

(ב) לעניין שטר – מועד הפירעון, כהגדרתו בסעיף 3א81(א)(1);

(2) רשם ההוצאה לפועל רשאי, לבקשת הזוכה, לקבוע תקופה ארוכה יותר מזו שבפסקה (1) מטעמים שיירשמו;...”

148. בהתאם לדברי ההסבר לתיקון 50 ”מטרתו למנוע מהזוכה בפסק דין או ממי שאוחז בשטר, להשתהות בפתיחת תיק ההוצאה לפועל ולגרום להגדלת החוב בשל תוספת ריביות. מוצע לקבוע כי זוכה שלא הגיש בקשה לביצוע פסק דין שטר בתוך שנה מהמועד שבו היה אפשר להגישה לא יהיה זכאי לכך שעל החוב ייוספו הריביות שלהלן, אלא החל במועד הגשת הבקשה לביצוע: ריבית שמקורה הוא בהסכם שבין הזוכה והחייב או בהוראות דין מסוימות שמכוחו נקבע החוב, כולל ריבית כאמור שקבע בית המשפט בפסק הדין, או ריבית פיגורים כמשמעותה בסעיף 5 (ב) לחוק פסיקת ריבית והצמדה, התשכ”א – 1961.” דברי הסבר הצעת חוק ההוצאה לפועל (תיקון מס’ 50) אי חיוב בריבית עקב שיהוי, התשע”ו – 2016.

149. מהצהרת ב”כ הזוכה בפרוטוקול הדיון השלישי עולה כי חלק מהעמלות הנזכרות בחשבונית הן למעשה תחשיבי ריבית בגין ריבית פיגורים ממועד יצירת החוב. ריבית לה הזוכה אינה זכאית מכח תיקון 50 לחוק ההוצאה לפועל ומאחר שתיק ההוצאה לפועל נפתח בחלוף שנה מהמועד בו היה ניתן לפתוח את תיק ההוצאה לפועל. וממילא אינה זכאית מכוח חוק הסדרת הלוואות חוץ בנקאיות.

150. לזוכה ולב"כ היה קושי עם העובדה שעל פי תיקון 50 לחוק ההוצל"פ לא קמה להם הזכאות לקבל את ריבית הפיגורים בסך של 17%. ניתן ללמוד על הקושי מהצהרת ב"כ הזוכה בפרוטוקול הדיון השלישי, קשיים המתוארים כ"מגבלות טכניות", כדלקמן (עמ' 8 לפר'):

ב"כ הזוכה:

מעבר למה שאסף אמר, שזה המגבלות של המערכת אצלנו, יתרת החוב האמתית של החייב נכון להיום היא קרוב ל- 12,000 ₪, קיימות גם מגבלות של ההוצאה לפועל. אני הסברתי לאדוני בדיון הראשון, לפי תיקון 50. בתיק הזה בגלל מגבלות טכניות, היו קיימות יותר ב- 2019, היום יותר קל לפתוח תיקים, אבל עובר לשנת 2018, 2019, הרבה תיקים לא נקלטים.

הערת רשם

אני לא מקבל את הטיעון של התיק ששידורת אותו שנה קודם בגלל ההוצאה לפועל זה לא נפתח. אם אדוני חושב שמגיע לו ריבית פיגורים מהרגע שהוא שידר את התיק זה לא מתקבל אצלי.

ב"כ הזוכה:

אדוני אומר שיש פלוס בספרים, אנחנו מדברים על קרן בעוד אצלנו החוב האמיתי לשיטתי יש יתרה של 12,000 ₪, ולשיטת אדוני שהיא הקובעת, נכון למועד שקיימנו את הדיון 5,000 ₪ עליהם ויתרנו.

החוב כפי שאדוני מציין בכרטיסת הוא רק במונחי הקרן, זה מה שמנכ"ל החברה הסביר...."

151. הלכה למעשה, לטענת הזוכה קמה לה הזכות לקבל ריבית פיגורים, בסך של 17% שנתית, בגין 18 חודשים (החל מתחילת שנת 2019) המועד בו, לשיטתה, הפר החייב את הסכם ההלוואה מיום 9.1.2019.

152. אך משחלפה למעלה משנה ממועד הפרת הסכם ההלוואה ועד למועד בו נפתח תיק ההוצאה לפועל בחודש ספטמבר 2020, לא הייתה הזוכה זכאית לקבל את מלוא ריבית הפיגורים, וזאת בהתאם לתיקון 50 לחוק ההוצאה לפועל.

153. זכאות הזוכה לריבית עד למועד פתיחת התיק עמדה על ריבית משפטית (כלל 12), וממועד פתיחת התיק עודכנה ריבית בסך של 17% (כלל 9). וכך נפתח התיק בהתאם לנהלי המזכירות.

154. בתגובת הזוכה להחלטה בדיון השלישי מציגה הזוכה בסעיף 3 (ג) חישוב של ריבית של 12% לשנה, וזאת בחלוף 18 חודשים של פיגור. כך, מוצהר בעקיפין כי הזוכה גבתה ריבית בניגוד לתיקון 50 לחוק ההוצאה לפועל.

155. גם אם אקבל את תחשיב הזוכה (למרות שמדובר בתחשיב מומצא), בפועל לזוכה אין זכאות לקבל 12% ריבית בשנה והיא זכאית, בהתאם לתיקון 50 לחוק ההוצאה לפועל, לריבית משפטית של 1% לשנה + הצמדה ממועד הפרה ועד למועד פתיחת התיק בפועל.

די בכך כדי לסגור את תיק ההוצאה לפועל.

האמנם היתה הפרה של הסכם ההלוואה בגינה נפתח תיק ההוצאה לפועל?

ספק אם היה מקום לפתוח את תיק ההוצאה לפועל כנגד החייב לאור מערכת היחסים בין הצדדים.

156. בהתאם לכרטסת שהומצאה לתיק על ידי הזוכה ניתן לראות כי מערכת היחסים בין הצדדים החלה עוד בשנת 2016.

157. הזוכה הצהירה בדיון השלישי כי מערכת היחסים בין הצדדים היא, כדלקמן (עמ' 7 לפרו'): :

"מוכר לי היטב הרבה שנים, אדוני כינה אותנו חברה גדולה, אבל אנחנו לא חברה גדולה אבל יש לנו משהו שאין למישהו אחר, אנחנו החברה היחידה שנותן את אחוז החובות הנמוכים הכי נמוך, אנחנו על 1%, יש לנו משהו שאין לאחרים. אנחנו מכירים אותו משנת 2016, אנחנו לא היינו נותנים לו כסף אם היינו יודעים שלא נקבל את הכסף בחזרה. היה בפיגור כמעט מהחודש הראשון שלו, זה לא שאנחנו דחפנו אותו, חבל שהוא לא פה כדי לאשר את זה, לא שמנו בפניו מכשולים, כבר כמעט מהתשלום הראשון הוא בנה את לוח הסילוקין, מהתשלומים הראשונים הוא התחיל לפגר, כל פעם באנו אתו להסדרים, אפשר לראות בחשבוניות את הערות של דנה, עבור פיגור של תשלום מינואר, מפברואר, הוא היה משחק עם התשלומים."

על כך הוסיף ב"כ הזוכה :

"הוא היה משלם איך שבא לו ומתי שבא לו.
למרות שהוא התנהג בצורה מאוד עקומה ניסו לבוא איתו בכל דרך"

158. לאור הצהרת הזוכה, מתחילת ההתקשרות בין הצדדים (שנת 2016) החייב לא דייק בלוח הזמנים של התשלומים, ולשיטתה לא עמד בתנאי הסכם ההלוואה כבר מהתשלום הראשון. חרף זאת, המשיכה הזוכה להעמיד לו הלוואות מעת לעת. העובדה כי הזוכה פתחה את התיק כעבור ארבע שנים תמוהה, שכן לא השתנה דבר בהתנהלות החייב.

159. אכן, כפי שהציגה הזוכה את אותו ה"אלגוריתם" שבו היא מצוידת ובעזרתו מזהה לווים אשר יעמדו בהסכם ההלוואה, החייב בענייננו הינו בעל מוסר תשלומים גבוה מאוד : פתח עסק, הסתבך ונקלע לחובות ומאז עושה לילות כימים על מנת להחזיר את חובותיו. מיד עם פתיחת תיק ההוצאה לפועל שילם החייב את חובו, תוך משיכת כספים מקרן הפנסיה.

160. החייב כפי שהצהיר על עצמו בפרוטוקול הדיון מיום 29.11.2020, כדלקמן (עמ' 3 ש' 13-32) :

"אני נשוי ואב לשני ילדים אחד בן 2 אחד בן 4 אני כרגע גר אצל חמתי [REDACTED] אני גר כבר שנתיים מאז שהגעתי להסדרים. אני עובד בשני עבודות בפניו זבל של [REDACTED] [REDACTED] כמנקה. אני נמצא כבר 3 שנים בהסדרים מול הבנקים לבנק הפועלים 2,000 ₪ לבנק יהב 2,000 ₪ ולבנק לאומי 1,000 ₪. אני בגלל המס על שני עבודות משתכר נטו 10,000 ₪ 5,000 ₪ אני משלם הלוואות בגלל זה עברתי לחמותי. אני מוותר על הבית שלי בשביל לשלם את מה שאני חייב. אני יודע מה זה לעבוד קשה. אני יודע מה זה לעבוד קשה אני עובד 17-18 שעות בגלל זה אני עובד."

”היה לנו עסק של המשפחה ניסיתי להביא דברים מאתיופיה ולא הלך...”

161. החייב מציג מקרה קלאסי של חייב אשר ניסה את מזלו בעולם העסקים ומשכשל רשאי הוא להיכנס להליך חדלות פירעון. כשנשאל מדוע לא פנה להליך חדלות פירעון כאשר בכפוף לעמידה בתנאי ההליך היה זכאי לקבל צו לשיקום כלכלי, השיב שרוצה לשלם את מלוא חובותיו. לשם כך, החייב פעל לצמצום הוצאותיו, עבר יחד עם זוגתו וילדיו להתגורר בבית חמותו ונטל על עצמו שתי משרות על מנת לעמוד במחויבויותיו. החייב אף העמיד ערב לשביעות רצון הזוכה בגין ההלוואה מינואר 2019 כמשתקף מפרוטוקול הדיון השני בו ניתן להיווכח לכך שהחייב הופתע מהעברת החוב לגבייה אצל עו"ד חיצוני, כדלקמן (עמ' 2 לפרוי' שורות 10-17):

**”אני רוצה להראות לך את הקבלות.
אני דייקתי עד חודש 7 ופה מעדתי.
הוא צודק מחזור הלוואה. הייתי עובד עם החברה הזאת.
המסמכים שהגשתי זה אחרי מחזור הלוואה.
לפי הניירת שלי כ- 20,000 ₪. יכול להיות שטעיתי לכאן או לכאן.
כל אישור שהגשתי יש לי כאן אישור שלהם בפלאפון.
להגיד שנתנו לי הזדמנות זה רחוק מהאמת.
אף אחד לא עשה לי הנחה.” (ההדגשה אינה במקור – הח"מ).**

ובעמ' 2 לפרוי' מיום 23.12.2020 ש' 35-39 ועמ' 3 לפרוי' ש' 5-1:

**”אני לקחתי שתי הלוואות אחת ב- 2018 ב- 24 תשלומים כל חודש 800 ₪.
לאחר מכן בינואר 2019 לקחתי הלוואה בסך 17,000 ₪ ל- 5 תשלומים.
שילמתי 4 תשלומים על ההלוואה של 2019.
הלוואה ראשונה התחלתי לשלם עד לאותה בעיה.
עד חודש 06/2019 עמדתי בתשלומים של ההלוואה הראשונה של שנת 2018.
הלוואה של שנת 2019 נשאר לי לשלם 2,000 ₪, לא עמדתי בתשלום ושילמתי 1,200 ₪
במקום 3,400 ₪ (2,200 ₪ פלוס 800 ₪ שוטף על ההלוואה של שנת 2018).
הם איחדו לי את שני התיקים ואמרו לי להגיע להסדר מול עו"ד, הם אמרו שמגיע להם כ-
19,000 ₪ ועוד הוצאות משפט וזה מגיע ל- 26,000 ₪.”**

ובעמ' 3 לפר' ש' 12:

”הפעילו עלי לחץ, אמרתי להם שעמדתי בתשלומים מה הבעיה....”

162. יתרה מזאת, הזוכה אף נהנתה מפיגור התשלומים של החייב, שכן זה שילם את הריבית בהתאם להסכם ההלוואה, על כן ניתן היה להבין מדוע הזוכה המשיכה להעניק לו הלוואות נוספות. נראה כי התבסס נוהג בין הצדדים ועל נוהג זה החייב נשען, כפי שהעידה הזוכה בעצמה. כמו כן, על פי הצהרת הזוכה, לא היתה מלווה כספים אלמלא היתה בטוחה שתקבל את התמורה. פתיחת תיק הוצאה לפועל במצב עניינים זה היא בבחינת סטייה מהחווה בהתנהגות שגובש בין הצדדים. **יש בכך לראות מעין “קיבול בהתנהגות” של התנהלות החייב על ידי הזוכה** (ע"א 65/88 אדרת שומרון בע"מ נ' הולינגסוורת ג.מ.ב.ה. פ"ד מד(3) 600, 615-614 (1990)) שכן לוח הסילוקין שבנה לעצמו החייב הלכה למעשה הפך עם השנים למעין הסדר בפועל בין הצדדים. זאת ועוד, החייב הצהיר במפורש שהוא שילם 4 תשלומים

על ההלוואה שלקח מיום 9.1.2019, ואכן ניתן לראות בכרטסת כניסה של כספים. מנקודת מבט זו ניתן לומר כי לא היתה כלל הפרה של הסכם ההלוואה.

סיכום

163. מתוך כלל המסמכים שהומצאו הגעתי לכלל מסקנה כי יתרת החוב השלילית בסך של 6,564 ש"ח היא חוב הקרן בגינו היה צריך להיפתח תיק ההוצאה לפועל. לכן, לו הייתה לי סמכות הייתי קובע בהתאם לכלל "העיפרון הכחול" (בג"צ 1715/97, **לשכת מנהלי השקעות בישראל נ' שר האוצר** (פורסם בנבו, 24.9.97) ובג"צ 1993/03 **התנועה למען איכות השלטון בישראל נ' ראש הממשלה מר אריאל שרון** (פורסם בנבו 9.10.03) שהחוב לזוכה הוא סכום זה בצירוף ריבית משפטית של 1% לשנה + הצמדה.

כל תשלום שגבתה הזוכה מעבר לסכום זה, הוא בגדר תשלום עבור ריבית פיגורים שלה היא לא הייתה זכאית בהתאם להוראת תיקון 50 לחוק ההוצאה לפועל ו/או לא זכאית בהתאם לסעיף 6 לחוק הסדרת הלוואות חוץ בנקאיות.

164. לאור התנהלות הזוכה והפגמים הרבים שנפלו לאורך כל הדרך החל מהצגת מצגים מטעים על ידי הזוכה בשלב הסדר החוב; אי עמידת הסכם ההלוואה בתנאי הוראת חוק אשראי הוגן וחוק הלוואות חוץ בנקאיות; פגמים בבקשת הביצוע; גביית פיצוי מוסכם שלא כדין; גביית ריבית בניגוד לתיקון 50 לחוק ההוצאה לפועל ולחוק הסדרת הלוואות חוץ בנקאיות; הצגת גרסאות רבות ומשתנות למקור החוב, בסיס החוב, סטטוס החייב והחוב לאחר קבלת התקבול מההוצאה לפועל – לא הצלחתי ליתן אמון לאיזו מגרסאותיה המשתנות של הזוכה.

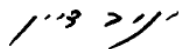
165. לפיכך, בהתאם לסמכותי בהוראת סעיף 10 (א) לחוק אשראי הוגן, אני מורה להשיב את המצב לקדמותו כך שתיק זה לא ייפתח מלכתחילה והזוכה תשיב לחייב את מלוא הסכום ששולם על ידו בסך של 26,479 ש"ח כשהוא נושא ריבית והצמדה בהתאם לדין. הזוכה תעביר את הכספים לתיק ההוצאה לפועל בתוך 7 ימים.

166. בחלוף המועד ובהעדר ההשבה, תיק ההוצאה לפועל ייפתח מחדש, החייב יהפוך לזוכה בתיק והזוכה תהפוך לחייבת והמזכירות תעדכן את גובה החוב כאמור לעיל. בנוסף יוטלו עיקולים בתיקי הוצאה לפועל שהזוכה היא צד להם על מנת לגבות את הסך האמור.

167. בנוסף, אני משית על הזוכה הוצאות לטובת החייב בסך של 7,500 ש"ח אשר ישולמו לתיק בתוך 30 ימים.

168. נוכח כל האמור לעיל, ולנוכח הברור המקיף הנדרש בתיק זה על ידי רשם ההוצאה לפועל אני מורה על הטלת הוצאות נגד הזוכה לטובת אוצר המדינה בסך של 15,000 ש"ח, אשר אלה ישולמו בתוך 30 ימים. המזכירות תעביר את החלטה לידיעת המרכז לגביית קנסות.

169. אני מתיר את הפרסום של החלטה זו יחד עם שמות הצדדים.
170. המזכירות תסרוק ותשדר את ההחלטה בכל תיקי הזוכה בהם הזוכה הצהירה כי היא צירפה את הטופס הנלווה לבקשות ביצוע שעילתן הלוואה.
171. בכל בקשות הביצוע בהן הזוכה הצהירה כי היא צירפה את הטופס הנלווה אך בפועל לא צירפה אותו, אזי היא תצרפו וזאת בתוך 180 ימים. ככל שהאמור לא יבוצע והטופס הנלווה לא יצורף לתיקי ההוצאה לפועל, הרי שאלו יועברו למתן החלטה בחלוף המועד.
172. בנוסף, הזוכה תצרף לטופס הנלווה העתק מהכרסות, בכל אחד מהתיקים, כאמור לעיל.
173. הזוכה תערוך בדיקה באילו מהתיקים גבתה פיצוי מוסכם בניגוד לדין ותפעל לתיקון ועדכון גובה החוב בתיקים הרלוונטיים בהתאם וזאת בתוך 180 ימים.
174. ההחלטה תועבר למחלקה המשפטית של רשות האכיפה והגבייה על מנת שזו תעבירה לגורם המפקח על הזוכה.
175. המזכירות תמציא את ההחלטה לצדדים.

יניב דיין, רשם

א' אדר א תשפ"ב
02 פברואר 2022

תאריך